БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • №243 (18.421). • Якшанба, 24 октябрь 1982 йил • Баҳоси 3 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! ҲАР БИР ИШ ЖОЙИДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ, САМАРАДОРЛИГИ ВА СИФАТИНИ ОШИРИНГИЗ!

ЗАРБДОРЛАРЧА ИШЛАШ — БИЗНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИМИЗДИР!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

БЕШ ЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

СССР САНОАТИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1982 ЙИЛ ТЎҚҚИЗ ОЙИ МОБАЙНИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Шу йилнинг январь-сентябрь ойларида саноат ишлаб чиқаришининг янада ривожланиши таъминланди. **Саноат маҳсулоти** ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,7 процент кўпайди. **Меҳнат унумдорлиги** 2 процент ошди; саноат ишлаб чиқаришини ўстиришнинг тўртдан уч қисмига шу йўл билан эришилди. Маҳсулот **реализация қилиш ҳажми** юзасидан белгиланган план бажарилди. Фойда кўпайди.

Айрим министрликлар бўйича маҳсулотнинг умумий ҳажми юзасидан белгиланган планнинг бажарилиши, ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

Умумиттифоқ ва Иттифоқ-республика министрликлари ҳамда идоралари	Маҳсулот ҳажми юзасидан тўққиз ойлик планнинг бажарилиши проценти	1982 йилнинг тўққиз ойида 1981 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида	
		ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Энергетика ва электрлаштириш	100,9	103	100,8
Нефть саноати	100,6	101	99
Нефтьни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати	100,5	101	100,9
Газ саноати	102	106	104
Кўмир саноати	100,6	103	100,1
Қора металлургия	99,2	100,7	99,5
Рангли металлургия	100.3	100	99
Химия саноати	100,1	102	101
Минерал ўғит ишлаб чиқариш	100,9	104	103
Энергетика машинасозлиги	103	109	109
Оғир ва транспорт машинасозлиги	102	104	104
Электротехника саноати	103	106	106
Химия ва нефть машинасозлиги	102	109	108
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати	103	108	107
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари	103	107	107
Автомобиль саноати	102	105	104
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги	102	105	105
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги	103	109	106
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги	102	108	108
Енгил ва озиқ-овқат саноати ҳамда рўзғор асбоблари машинасозлиги	103	106	106
Ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати	102	105	105
Бинокорлик материаллари саноати	101	102	102
Енгил саноат	101	99,6	100,5
Озиқ-овқат саноати	102	105	104
Мева-сабзавотчилик хўжалиги	104	109	108
Гўшт ва сут саноати	100,7	100	99,8
Балиқ хўжалиги	103	103	103
Тайёрлаш	102	103	102
Медицина саноати	100.5	106	105
Микробиология саноати бош бошқармаси	102	109	106

Норматив соф маҳсулот бўйича планлаштиришга ва фаолиятга баҳо беришга тўла-тўкис ўтказилган машинасозлик министрликлари, ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати, бинокорлик материаллари саноати, тайёрлаш министрликлари ҳамда микробиология саноати бош бошқармаси юзасидан маълумотлар шу кўрсаткич бўйича белгиланган планга мувофиқ келтирилди.

Иттифоқдош республикаларга оид маълумотлар қуйидагилардан иборат (Иттифоқ қарамоғидаги саноат ҳам қўшиб ҳисобланган):

	Маҳсулот реализация қилиш тўққиз ойлик планининг бажарилиш проценти	1982 йилнинг тўққиз ойида 1981 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида	
		ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
РСФСР	100,8	102,3	102,0
Украина ССР	100,7	102,5	101,5
Белоруссия ССР	102	104,9	103,1
Ўзбекистон ССР	102	103,6	101,0
Қозоғистон ССР	101	101,7	100,0
Грузия ССР	101	105.4	103,9
Озарбайжон ССР	102	105,6	104,5
Литва ССР	102	103,8	103,3
Молдавия ССР	101	105,6	103.7
Латвия ССР	102	102,8	102,6
Қирғизистон ССР	102	104,4	103,3
Тожикистон ССР	102	101,5	98,6
Арманистон ССР	102	104,7	102,0
Туркманистон ССР	102	100,2	98,6
Эстония ССР	102	100,5	100,6

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш қуйидагича бўлди:

	1982 йилнинг тўққиз ойида ишлаб чиқарилди	1982 йилнинг тўққиз ойида 1981 йилнинг тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия, миллиард киловатт-соат	997	103
Нефть (газ конденсати ҳам қўшиб ҳисобланган), миллион тонна	456	100,2
Газ, миллиард кубометр	368	108
Кўмир, миллион тонна	539	102
Пўлат, миллион тонна	111	99
Қора металлар прокати (тайёр), миллион тонна	77,2	99,2
Пўлат қувурлар, миллион тонна	13.5	99
Темир руда, миллион тонна	183	99,8
Минерал ўғит (тўйимли моддалари 100 процентга айлантириб ҳисобланган), миллион тонна	20,3	103
Ўсимликларни ҳимоя қилишнинг химиявий воситалари (шартли бирликларда), минг тонна	398	105
Олтингугурт кислотаси, миллион тонна	17,6	99,2
Синтетик смола ва пластмасса, миллион тонна	3,0	99,5
Химиявий тола ва ип, минг тонна	933	101
Автопокришкалар, миллион дона	46,0	102
Турбиналар, миллион киловатт	12,9	109
Ўзгарувчан ток электр двигателлари, миллион киловатт	39,9	100,6
Металл қирқиш станоклари, миллион сўмлик	1,565	106
шу жумладан рақамли программа асосида бошқариладиган станоклар	383	110
Темирчилик-пресс машиналари, миллион сўмлик	460	100
Программа асосида бошқариладиган автомат манипуляторлар (саноат роботлари), минг дона	3,6	188
Приборлар, автоматлаштириш воситалари ва уларнинг запас қисмлари, миллиард сўмлик	3,5	107
Ҳисоблаш техникаси воситалари ва уларнинг запас қисмлари, миллиард сўмлик	2.1	109
Нефть аппаратлари, миллион сўмлик	161	99
Химия машина-ускуналари ва уларнинг запас қисмлари, миллион сўмлик	578	102
Енгил ва озиқ-овқат саноати учун технология машина-ускуналари ҳамда уларнинг запас қисмлари, миллиард сўмлик	1,1	103
Магистрал тепловозлар, миллион от кучи	2,8	98
Магистрал электровозлар, миллион от кучи	2,9	107
Магистрал юк вагонлари, минг дона	43.9	97
Автомобиллар, миллион дона	1,6	99.4
Тракторлар, миллион от кучи	35,8	100,6
Қишлоқ хўжалик машиналари, миллиард сўмлик	2,5	105
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари, миллиард сўмлик	1.7	105
Комбайнлар, минг дона:		
Дон комбайнлари	83,0	106
Маккажўхори комбайнлари	1.2	137
Картошка кавлаш комбайнлари	8,1	103
Лавлаги кавлаш машиналари, минг дона	7,3	104
Пахта териш машиналари, минг тонна	7,5	104
Экскаваторлар, минг дона	32,2	102
Иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди), миллион тиғиз кубометр	210	99,5
Қоғоз, миллион тонна	4,1	100
Шу жумладан газетабоп қоғоз, миллиард квадрат метр	23,0	103
Цемент, миллион тонна	92,1	97
Йиғма темир-бетон, миллион кубометр	91	99
Ҳамма турдаги газламалар, миллиард квадрат метр	8,2	100,6
Тикилган буюмлар, миллиард сўмлик	17,4	99,9
Ички ва устки трикотаж, миллиард дона	1,2	98
Чарм пойабзал, миллион жуфт	541	99,3
Гўшт (саноат ишлаб чиқаргани), миллион тонна	6,7	98
Колбаса маҳсулотлари, миллион тонна	2,3	100
Озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулоти, шу жумладан балиқ консервалари, миллиард сўмлик	4,8	104
Сариёғ, миллион тонна	1,1	105
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, сутга айлантириб ҳисобланган, миллион тонна	19,9	102
Маргарин маҳсулоти, миллион тонна	1,0	106
Ўсимлик ёғи, миллион тонна	1,7	100,6
Кондитер маҳсулотлари, миллион тонна	2,9	102
Консервалар, миллиард шартли банка	12,5	104
шу жумладан, мева-сабзавот консервалари	8.7	107
Соатлар, миллион дона	52,4	102
Чинни-фаянс ва майолика идишлар, миллион сўмлик	624	104
Навли идишлар (шиша ва биллурдан), миллион сўмлик	970	103
Радиоприёмник қурилмалари, миллион дона	6,5	100,8
Телевизорлар, миллион дона	6,2	103
шу жумладан, рангли тасвирдаги телевизорлар	2,3	116
Холодильниклар, миллион дона	4,4	98
шу жумладан, камерасининг сиғими 200 куб дециметр ва ундан кўп бўлган холодильниклар	2,0	111
Кир ювиш машиналари, миллион дона	3,0	101
Мотоцикл ва мотороллерлар, минг дона	825	104
Мебель, миллиард сўмлик	5.0	105

Газ, кўмир қазиб чиқариш, автомобиль покришкалари, металл қирқиш станоклари, автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси приборлари ҳамда воситалари, енгил ва озиқ-овқат саноатининг технология машина-ускуналари, электровозлар, тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машиналари, экскаваторлар, халқ истеъмол қиладиган кўпгина моллар, шу жумладан, газламалар, озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулотлари, ўсимлик ёғи, кондитер маҳсулотлар, соатлар, чинни-фаянс ва навли идишлар, мебель ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди

Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулотнинг умумий ҳажми, меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот таннархини камайтириш, жамғарма тўплаш юзасидан белгиланган планларни бажармади.

Қора металларнинг тайёр прокати, минерал ўғит, олтингугурт кислотаси, иморатбоп ёғоч, цемент, йиғма темир-бетон, сариёғ, консервалар, холодильниклар, кир ювиш машиналари ва бошқа баъзи турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди. Маҳсулотларни истеъмолчиларга тузилган шартномаларга ва ижро этиш учун қабул қилинган нарядларга мувофиқ етказиб бериш тўла-тўкис таъминланмади. Ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини кўтариш юзасидан белгиланган тадбирлар амалга оширилди. Икки мингдан ортиқ янги турдаги саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ўзлаштирилди ва ишлаб чиқарила бошланди. Саноат роботлари, радиоэлектрон аппаратлар, техникавий-иқтисодий параметрлари анча юқори бўлган машина ва ускуналар, нефть ва газ конларининг асбоб-ускуналари, магистрал газ қувурлари учун газ ҳайдатиш агрегатлари, қувур ётқизиш механизмлари, программа асосида бошқариладиган металл қирқиш станоклари ишлаб чиқариш кўпайди.

Саноатда машина-ускуналардан фойдаланиш бирмунча яхшиланди.

Ишлаб турган корхона ва цехлар техника билан қайта қуроллантирилди ва реконструкция қилинди.

Саноат ходимлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун куч-ғайрат сарфламоқдалар.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

Замондошларимиз

Қоракўл районидаги «Искра» колхози миришкорлари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан 1010 гектар ерининг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга аҳд қилишди. Ҳозир далаларда терим зўр уюшқоқлик билан давом эттирилялти. Механизаторлар беллашувида Полвон Сафаров пешқадамлик қилаётир. У об-ҳаво ноқулайликларига қарамай, ўз агрегатини моҳирлик билан бошқариб, кунига пўлат этаклардан 4—5 тоннадан дурдона тўкмоқда. Тажрибали дала гвардиячисининг шу кунгача терган пахтаси 300 тоннага етай деб қолди.

Суратда: П. Сафаров.
А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ТОШКЕНТ	0,30	105,34	0,26	102,17
Хоразм	1,00	95,28	1,27	82,57
ҚҚАССР	1,15	90,46	1,43	76,93
Бухоро	1,20	88,64	0,88	34,82
Навоий	1,12	83,16	1,41	57.02
Сурхондарё	1,00	81,20	0,40	53,51
Сирдарё	0,94	78,25	0,68	80.19
Жиззах	1,34	73,20	0,89	70,33
Наманган	1,05	72,52	0,93	47,32
Андижон	1,17	71,11	1,74	50,28
Қашқадарё	1,40	70,21	1,97	53,20
Самарқанд	1,58	68,38	2,36	54,47
Фарғона	1,14	65,77	1,64	46,15
Республика бўйича:	1,11	79,05	1,22	62,10
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАВОИЙ	2,08	117,32	3.25	84,20
Сурхондарё	1,34	97,85	0,75	78,33
Наманган	1,26	84,28	2,10	30,50
Бухоро	2,90	79,27	0,79	6.67
Қашқадарё	2,00	77.68	2,03	44,99
Республика бўйича:	1.65	91,22	1,26	63.68

ҚАҲРАМОННИНГ ЗАФАРИ

Чиноз районидаги Киров номли колхозининг донгдор бригадир-механизатори икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ленин мукофоти лауреати Турсуной Охунова шахсий социалистик мажбуриятини бажарди. У мажбуриятда кўзда тутилган 450 тонна ўрнига 458 тонна «оқ олтин» терди.

ЯГОНА ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг «Совет Ўзбекистони» китоби нашр этилди.

Автор ленинча миллий сиёсат амалга оширилганлиги натижасида Ўзбекистон чор Россиясининг қолоқ четка ўлкасидан қудратли экономикага, илғор фан ва маданиятга эга бўлган, юксак даражада ривожланган социалистик республикага айланганлигини ёрқин мисоллар билан кўрсатади. Автор ҳозирги шароитда миллий муносабатларнинг ривожланишига, социалистик миллатлар барқ уриб яшнаши ва бир-бирига яқинлашувининг энг муҳим омили сифатида СССР халқлари дўстлигини кўрсатишга кўп эътибор берган.

Китобда республика меҳнаткашлари мамлакатнинг барча халқлари билан биргаликда СССРнинг 60 йиллигини қандай муваффақиятлар билан нишонлаётганликлари, КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди.

(ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ СИҲАТ-САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Янги Большевик районининг маркази — Гўзалкент посёлкасида медицина шаҳарчаси қад кўтарди. Шаҳарчадаги шинам уйлар — янги район касалхонасининг корпуслари даволаш учун дастлабки беморларни қабул қилди.

Касалхона комплексида хирургия, туғруқхона бўлимлари, «Тез ёрдам» станцияси бор. Лабораториялар, процедура кабинетлари ва палаталар энг янги медицина асбоб-ускуналари, диагностика аппаратлари билан жиҳозланган. Касалхонада айни бир вақтда юз киши даволаниши мумкин.

[ЎзТАГ мухбири].

Самарқанд.

ҲАМДЎСТЛИК БЕЛГИСИ ОСТИДА

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ҳисоб техникаси воситаларига комплекс хизмат кўрсатиш кенгаши секциясининг Тошкентда ўз ишини тугатган мажлисида фан ва техника соҳасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш вазифалари муҳокама қилинди. Кенгашда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Куба, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехословакиядаги етакчи фирмаларнинг вакиллари қатнашдилар. Кенгаш ягона сериядаги электрон-ҳисоб машиналарини яратиш борасида қилинган ишларнинг якунларини чиқарди, уларга хизмат кўрсатиш самарадорлигини ошириш, диагноз ва ремонт аппаратларини такомиллаштириш, электрон-ҳисоб техникасини ишлатиш илғор тажрибаларини жорий этиш проблемаларини кўриб чиқди.

Кенгаш қатнашчилари имзолаган протоколда электрон-ҳисоб машиналарига техник хизмат кўрсатиш миллий ташкилотлари ҳамкорлигини янада ривожлантириш истиқболлари акс эттирилди. (ТАСС).

Матбуот маркази

БУГУНГИ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТЛАРИНИ ОШИРИШДАН, ҲАВО ОЧИҚ БЎЛГАН ҲАР ДАҚИҚАДАН ИМКОНИ БОРИЧА УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИШДАН ИБОРАТ.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатидан).

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК

Утган куни республика қабул пунктларига 65.744 тонна пахта топширилди. Машиналар билан 47.716 тонна «оқ олтин» терилди. Шу куни терилган 6433 тонна ингичка толали пахтанинг 2974 тоннаси машиналар бункеридан тўкилди.

Мавсум бошидан бери тайёрланган пахта 4 миллион 656 минг 332 тонна бўлди. Шунинг 2.434 минг тоннасини дала гвардиячилари териб бердилар. Шу кунгача 355.754 тонна ингичка толали пахта тайёрланиб, унинг 150.292 тоннаси «зангори кема»лар билан саранжом-саришталанди.

ХЎЖАЙЛИ РАЙОНИ ПАХТАКОРЛАРИ ҒАЛАБАСИ

ҚҚАССР. Район пахтакорлари давлатга 42 минг тонна пахта топшириб йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Ялпи ҳосилнинг 70 проценти машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди. Гектаридан 52 центнердан ҳосил териб олишга эришган райондаги Ленин номли колхоз заршунослари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшдилар. Район пахтакорлари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан яна 10 минг тонна дурдона топшириш мажбуриятини олдилар.

МАРРА — 50 ЦЕНТНЕР

САМАРҚАНД. Каттақўрғон районидаги Крупская номли колхоз ва Мичурин номли совхоз пахтакорлари йиллик планни бажардилар. Гектаридан 35—40 центнердан ҳосил териб олишга эришган Ж. Бобоев, Д. Ҳамидов, Р. Шодиев, Д. Ғаниев бошлиқ бригадалар 50 центнерлик маррани эгаллаш учун теримни қизғин давом эттиришмоқда.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

ТОШКЕНТ. Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз пахтакорлари социалистик мажбурият ҳисобига ҳосил топшира бошладилар. 1130 гектар ернинг ҳар гектаридан 34 центнердан хирмон кўтарилди ва давлатга 3800 тонна юқори сорт пахта етказиб берилди.

КУНИГА 4 ПРОЦЕНТДАН

БУХОРО. Ғиждувон райони меҳнаткашлари ингичка толали пахта тайёрлаш бўйича областда пешқадамлик қилишмоқда. Улар 22 октябрь куни хирмонга 469 тонна ипак пахта етказиб бердилар. Бу йиллик планнинг 3 процентига тенгдир. Кунига 3,5—4 процентдан пахта топшираётган «КПСС XXVI съезди» ва «Пахтаобод» колхозлари заршунослари мусобақада карвонбошилик қилишаётир.

БУНКЕРЛАР БАРАКАСИ

СИРДАРЁ. Оқолтин райони дала гвардиячилари терим суръатини оширишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар шу кунгача ўз агрегатлари бункеридан 61 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» тўкдилар. Ворошилов районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Холматов ва Р. Мавлонов етакчилик қилаётган бригадалар пахтакорлари юксак социалистик мажбуриятларини бажардилар. Иккала коллектив совхоз хирмонига 367 тонна дурдона тўкди.

МУРОЖААТГА ЖАВОБАН

НАМАНГАН. Областнинг барча меҳнат коллективларида республикамиз партия ва ҳукуматининг Мурожаати юксак уюшқоқлик билан ўқиб ўрганилди. Мурожаат асосида янги тадбирлар белгиланди. Йиллик планини бажарган 95 бригада ва звено Мурожаатга жавобан ҳар гектар ердан яна 10 центнердан «оқ олтин» териб олишга қарор қилди.

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

АНДИЖОН. Область совхозларининг бўлимлари ичида биринчи бўлиб Андижон районидаги «Ямбол» совхозининг Тўлқинбой Назаров бошлиқ коллективи ғалаба маррасини эгаллади. 503 гектар ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан «оқ олтин» териб олинди. Бўлим заршунослари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

КРЕМЛДА УЧРАШУВ

22 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Вьетнам Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь билан учрашди.

Суҳбат чоғида ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар кўриб чиқилди.

Совет — Вьетнам муносабатлари, деди Н. А. Тихонов, марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм бузилмас принципларига асосланмоқда. 1978 йилда имзоланган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома ана шу қардошлик муносабатларининг мустаҳкам негизидир.

Бирлигимиз, жипслигимиз, бир-биримизнинг ютуқларимиздан холисона манфаатдорлигимиз улуғ социализм ишига, тинчлик ишига хизмат қилади. Бу барча совет кишиларида зўр мамнуният туйғуларини уйғотмоқда.

Ҳурматли ўртоқ Чионг Тинь сиз бошлиқ Вьетнам Социалистик Республикаси партия-давлат делегациясининг яқинда Совет Иттифоқига қилган визити синфий мақсадларимиз ва муддаоларимиз муштараклигининг, жипслигимизнинг янги ёрқин далили бўлди. Биз шунга қатъий аминмизки, Совет — Вьетнам ҳамкорлиги янада кўп қиррали ва муттасил бўлиб, КПСС XXVI съезди ва Вьетнам Коммунистик партиясининг V съезди белгилаб берган тинч қурилиш вазифаларининг бажарилишига бундан буён ҳам актив кўмаклашади.

Н. А. Тихонов энг муҳим халқаро проблемалар юзасидан иккала мамлакат фикрлари бирлигини, бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун курашишга биргаликда азму қарор берганлигини чуқур мамнуният билан уқтириб ўтди. Совет коммунистлари, бутун совет халқи социалистик Вьетнамнинг тинчликни сақлаш ишига қўшаётган ҳиссасини, унинг Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик ва барқарорлик учун олиб бораётган курашини, Ҳинди-Хитойдаги уч мамлакатнинг қардошларча дўстлик алоқаларини, жанговар бирдамлиги ва ҳар томонлама ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга қаратилган куч-ғайратларини юксак қадрлайдилар.

Н. А. Тихонов ВСР партия-давлат делегацияси шарафига берилган зиёфатда Леонид Ильич Брежнев айтган қуйидаги сўзларни эслатиб ўтди: «Биз шуни яхши биламизки, Вьетнам Лаос ва Кампучия халқларининг янги ҳаёт қуришга бўлган хоҳиш-иродасини ҳеч нарса бўшаштира олмайди. Уларнинг содиқ ва ишончли дўстлари бор. Ленинчи партиямиз, Совет давлатимиз ана шундай содиқ ва ишончли дўстлар бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади». Бу сўзларда совет халқининг хис-туйғулари ва иродаси акс эттирилган, давлатимизнинг изчил интернационал позицияси ифодаланган.

Суҳбат қардошларча дўстлик, самимийлик ва фикрларнинг тўла бирлиги вазиятида ўтди.

(ТАСС).

Озиқ-овқат программасини бажариш—умумхалқ иши

МУВАФФАҚИЯТЛАР ОМИЛИ

«Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» газеталари ва республика радиоси партия, совет, хўжалик раҳбарлари, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари билан СССРнинг Озиқ-овқат программасини ҳаётга татбиқ этишга бағишланган қатор матбуот конференциялари ўтказиш таклифи билан чиққан эди. Бу матбуот конференциялари «СССРнинг Озиқ-овқат программаси — умумхалқ ишидир» деган мавзуга бағишланади. Мазкур матбуот конференцияларининг мақсади қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини, экономикани янада юксалтириш, меҳнат унумдорлиги ҳамда иш сифатини оширишни идеологик жиҳатдан таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўшишдан иборат. Шунингдек, улар КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленуми қарорларини ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин орденини топшириш вақтида берган кўрсатмаларини кенг пропаганда қилиш, чуқур тушунтириш ва уларни изчил амалга оширишга ёрдам беради.

Матбуот конференциялари план асосида ойига икки марта ўтказилиши ҳамда уларнинг материаллари «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока» газеталарида эълон қилиниши ва радио орқали эшиттирилиши кўзда тутилган.

Куни кеча ана шу матбуот конференцияларининг биринчиси бўлиб ўтди. Унда Калинин район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Р. Қ. Қамбаров журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб берди.

— Раҳматилла Қамбарович, район сабзавоткорлари ва чорвадорларининг ютуқлари жуда ҳам салмоқли. Айтингчи, бу муваффақиятларни таъминлаётган омиллар нималардан иборат?

— Маълумки, КПСС Марказий Комитети май Пленумида қабул қилинган СССРнинг 1990 йилгача мўлжалланган Озиқ-овқат программаси партия XXVI съезди томонидан совет кишилари фаровонлигини янада юксалтириш, уларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни тобора яхшилаб бориш бўйича қўйилган вазифаларни амалга оширишга қаратилган.

Пленум қарорлари, Озиқ-овқат Программаси ўзининг моҳият-эътибори билан партия аграр сиёсатининг янги муҳим босқичини белгилаб берди. Шубҳа йўқки, уларнинг муваффақиятли амалга оширилиши ҳар бир совет оиласи, ҳар бир совет кишиси турмуш даражасини янада кўтаришга муҳим ижодий таъсир кўрсатади. Бунинг учун ҳар бир республика, область ва районда катта ташкилотчилик ва амалий ишлар кенг авж олдириб юборилди.

Районимиз сабзавот, мева, узум, картошка ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришга ихтисослаштирилганидан буён ўтган йиллар ҳар бир хўжалик учун кескин юксалиш йиллари бўлди, дейишга ҳақлимиз. Узоққа бормай, фақат бир мисолдагина буни яққол кўриш мумкин. Жумладан, ўнинчи беш йиллик мобайнида деҳқончилик маҳсулотларининг ана шу турларини етиштириш олдинги беш йилликка нисбатан икки баравар кўпайди. Шу йиллар мобайнида деҳқонларимиз яхшигина тажриба орттирдилар. Кўплаб миришкор сабзавоткор, боғбон ва соҳибкорлар, чорвадорлар етишиб чиқди. Ишлаб чиқаришнинг барча звенолари раҳбарлари ва мутахассисларини тарбиялашга алоҳида эътибор бердик. Миришкор деҳқонларимизнинг, чорвадорларимизнинг бой тажрибаларини оммалаштириш ва кенг ёйиш асосида илғорлар сафининг тобора кенгайиб боришига эришдик. Масалан Куйбишев номли, «Москва» колхозлари, «Партия XXI съезди», «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», «Хасково» ва «Қорасув» совхозлари эндиликда сабзавотдан гектар бошига 330—390 центнердан, картошканинг ҳар гектаридан 200—225 центнердан ҳосил олмоқдалар. Бу маҳсулотларнинг район бўйича ҳосилдорлиги пландагидан 2 марта, айрим турлари бўйича эса ундан ҳам ортиқдир.

Биз давлатга сабзавот сотиш йиллик планини 15 сентябрда бажардик. Бу йил эл дастурхонига 130 минг тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан мажбурият олганмиз. Ҳозиргача топширган маҳсулотларимиз қарийб 115 минг тоннага етиб қолди. Ҳали далаларимизда йиғиб олинадиган экинлар кўп. Мажбуриятимизнинг яқин кунларда бажарилишига шубҳа йўқ.

— Ихтисослаштириш ва концентрациялаш самараси ҳақида гапириб берсангиз?

— Районимиз меҳнаткашлари эришаётган муваффақиятлар ҳақида гапирар эканмиз, буни биринчи навбатда ихтисослаштириш ва концентрациялаш самараси деб билмоқ керак. Биргина мисол келтирамиз. 1970 йили Тошкент ва Калинин районлари территорияларидан давлатга 80 минг тонна сабзавот маҳсулотлари сотилган бўлса, ўтган йили фақат калининликлар 126 минг тонна сабзавот етказиб беришди. Албатта, биз айтган ютуқларга ихтисослаштириш билан боғлиқ тадбирларни комплекс амалга оширмасдан эришиш қийин.

Ихтисослаштириш қишлоқ хўжалигининг мураккаб тармоқларидан бири чорвачиликни юксалтиришда ҳам ижобий самаралар берди. Гўшт, сут, тухум етиштириш ўнинчи беш йилликда олдингисига нисбатан икки баравар кўпайди. КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларига жавобан биз ўн биринчи беш йилликда ўтган беш йилликдаги натижаларимизни яна икки баравар кўпайтиришга қарор қилдик.

Район партия комитети барча хўжаликларда жамоат чорвачилигини ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш бўйича беш йилликнинг ҳар бир йили учун конкрет тадбирлар ишлаб чиққан ва улар изчил амалга оширилишига киришилди. Фикримча, дастлабки натижалар бу соҳадаги вазифалар дуруст ҳал қилинаётганлигини кўрсатиб турибди. Шу йилнинг 9 ойи давомида гўшт ва тухум тайёрлаш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 25 процентга, сут эса 20 процентга кўпайганлигини айтишнинг ўзи менимча кифоядир.

— Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг турмуш фаровонлигини янада яхшилаш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Районда ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида эришилаётган муваффақиятларимиз район меҳнаткашлари фаровонлигини оширишнинг асоси бўлиб хизмат қилмоқда. Колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг даромадлари йил сайин ошиб бориши билан уларнинг моддий турмуш даражаси ҳамда маданияти тобора юксалиб боряпти. Деҳқонларимиз ва чорвадорларимиз данғиллама, замонавий уйларда яшамоқдалар. Турмуш маданиятини белгилаб берувчи ҳамма нарсаларга эгадирлар. Посёлка ва қишлоқларимизни бош план асосида қайта қуриш ишлари изчил амалга оширилмоқда. Айни пайтда ишлаб чиқариш соҳасида ўз олдимизга қўйган катта вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун чорвачилик комплекслари ва фермаларни реконструкция қилиш, янгиларини қуриш, деҳқончиликда эса боғлар ва токзорларни янгилаш бўйича катта ишлар олиб борилмоқда.

Матбуот конференциясига бағишланган эшиттиришни бугун республика радиоси орқали соат 14,00 да эшитишингиз мумкин.

ВСР МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь 22 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихоновга Вьетнам Социалистик Республикаси- [illegible] лар ҳаракатининг актив арбоби, Вьетнам халқининг қалин дўсти сифатида яхши билади. Сиз СССР Министрлар Советининг Раиси лавозимида, муҳтарам ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети составида бутун партия билан, бутун қардош совет халқи билан биргаликда Вьетнам ва Совет Иттифоқи ўртасидаги буюк дўстликни, жанговар бирдамлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришга, социалистик Ватан қурилишида ва уни ҳимоя қилишда Вьетнам халқига ёрдам ва мадад беришга доимо катта ҳисса қўшиб келмоқдасиз.

Н. А. Тихонов жавоб нутқида Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитетига, ВСР Давлат Кенгаши ва ҳукуматига астойдил миннатдорчилик изҳор қилди.

Бу мукофотни, деди у, мен даставвал Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукумати партияларимиз ўртасидаги, Совет ва Вьетнам халқлари ўртасидаги чинакам қардошлик муносабатларини янада чуқурлаштиришга қўшган ғоят катта ҳиссанинг эътироф этилиши, деб биламан.

[illegible] ветининг ишлар мудири М. С. Смиртюков, КПСС Марказий Комитети бўлими мудирининг ўринбосари М. Н. Смирновский, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин ҳозир бўлдилар. Залда ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Тю Хюи Ман, ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ВСР ташқи ишлар министри Нгуен Ко Тхать, бошқа расмий кишилар ҳам бор эдилар.

Совет ва вьетнамлик ўртоқлар Н. А. Тихонов ва И. В. Архиповни юксак мукофотлар билан самимий табрикладилар, уларга КПСС ва Совет давлатининг бахт-саодати йўлида, Совет — Вьетнам дўстлиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш манфаатлари йўлидаги фаолиятларида катта муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

Холдор Расулов Тошкентдаги тажриба механика-ремонт заводида 16 йилдан бери ҳалол меҳнат қилади. Моҳир токарь янги қишлоқ хўжалик техникасини яратишда актив қатнашади. Ёшларга ибрат кўрсатяпти. Ҳозир унинг меҳнат календарида 1983 йил давом этяпти. Суратда: Ҳ. Расулов.

В. Сироткин фотоси.

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь бошчилигидаги Вьетнам Социалистик Республикаси партия-давлат делегациясининг 1982 йил 4—8 октябрь кунлари СССРга қилган визити тўғрисидаги ҳужжатлар ва материаллар тўплами босмадан чиқди.

Тўпламга Л. И. Брежнев ва Чионг Тинь ўртоқларнинг нутқлари, Совет — Вьетнам қўшма ахбороти ва бошқа материаллар киритилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

Плакат тили билан

«Плакат» нашриёти Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигига бағишланган бир туркум графика варақаларини чиқарди. Булар орасида «Улуғ Октябрга шон-шарафлар!», «Яшасин Октябрнинг 65 йиллиги!» триптихлари бор.

Кўпгина плакатлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси тўғрисида ҳикоя қилади. «Октябрь иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» мавзуидаги қўлланма безакчи рассомлар ва кўргазмали агитация ташкилотчилари учун мўлжалланган. Салкам 20 номдаги байрам открыткалари ва совға карточкалари ҳам чиқарилди.

(ТАСС).

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1982 йил 18 октябрдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ болани туғиб тарбиялаган кўп болали 367 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми суд органларида кўп йил самарали ишлаганликлари, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш соҳасидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзолари Фатҳулла Азимович **Асамутдинов**, Алимбет **Қайпназаров** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МУҲИМ ТАРИХИЙ ВОҚЕА

Берлин, 22 октябрь. (ТАСС). СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги — бизнинг умумий байрамимиз сифатида тантанали нишонланадиган оламшумул тарихий аҳамиятга молик юбилейдир, — деди Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, ГДР Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер бу ерга визит билан келган Португалия Компартиясининг Бош секретари А. Куньял билан учрашувда.

Ленин Ватани билан дўстлик немислар диёрида биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати барча гражданларининг иши, ГДР истиқболи гарантияси, унинг янги жамият қуришда бундан буён қўлга киритадиган муваффақиятлари асоси бўлиб келди.

Ҳозирги халқаро вазият, деди Э. Хонеккер, коммунистлар ва барча тинчликсевар кучлар олдига янги, янада юксак талаблар қўймоқда. Чунки тинчликни сақлаб қолиш инсониятнинг мавжудлиги масаласи бўлиб қолди. Қурол-яроғларни кўпайтириш ва янги қурол турларини яратиш ҳисобига эмас, балки мавжуд қурол-яроғларни, энг аввало ядровий қуролларни чеклаш ва қисқартиришга қаратилган амалий тадбирлар қабул қилиш йўли билан хавфсизликка эришиш мумкин.

Варшава Шартномаси ташкилоти билан НАТО блоки ўртасидаги бўлиниш линиясида жойлашган ГДР ва ГФР тинчликни таъминлаш учун алоҳида масъулиятлидирлар. ГДР га келганда шуни айтиш керакки, деди Э. Хонеккер, у бундан буён ҳам ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган конструктив сиёсат ўтказа беради.

А. Куньял ўз нутқида Совет Иттифоқининг ялпи тинчликни сақлаб қолишга қаратилган амалий таклифлари хавфсизликни таъминлаш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга, деб таъкидлади. У Вашингтоннинг ҳозирги маъмурияти қуролланиш пойгасини авж олдириш йўлини ўтказаётганлиги ва суверен давлатларнинг ички ишларига доимо аралашаётганлигини ҳам уқтириб ўтди.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ. 22 октябрь. (ТАСС). Исроил агрессорлари Ливан маъмурларининг мамлакат тоғлиқ районларидаги бир қанча аҳоли пунктларини бўшатиш ва бу жойларда миллий армия позицияларни ишғол этишига имкон бериш тўғрисидаги талабларини сурбетларча назар-писанд этмай, Кфар-Матта, Абан Дакур ва Баавартa қишлоқларини ҳамон оккупация этиб турибдилар. Бу қишлоқлар кейинги пайтда Тель-Авивнинг кўрсатмаси билан ўнг христиан кучлар чиқарган шиддатли тўқнашувлар майдони бўлиб қолди.

Бекаа водийсидаги Исроил қўшинлари оширилган жанговар тайёр ҳолатда турибди, босиб олинган территорияда мустаҳкам ўрнашмоқдалар, араб давлатлараро кучлар составидаги Сурия қисмлари билан Фаластин қаршилик ҳаракати отрядига нисбатан яна бир агрессив хуруж бошлашга тайёргарлик олиб бормоқдалар. Босқинчилар ҳар куни фронт линиясига бронетранспортёрлар, танклар, артиллерия, ўқ-дори ташламоқда. Қорун, Жуб-Женин, Камед Ал-Лоз ва Кфар-Кук районларида агрессор қўшинлари зўр бериб йиғилмоқда. Осмонда Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари ва вертолётлари ғужғон ўйнамоқда.

Исроилликлар босиб олган районларида террорчиликни кучайтириб, граждан аҳолига нисбатан жазо чораларини тўхтатмаётирлар. Бекаа водийсидан олинган маълумотларга кўра, Исроил солдатлари аҳоли пунктларида қарийб ҳар кеча изғиб, «Қаршилик кучларига хайрихоҳ» деб шубҳа қилинган кишиларнинг ҳаммасини тинтимоқда ва қамоққа олмоқда. Босқинчилар жанубий ва шарқий Ливаннинг бир қанча районларида маҳаллий хоинлардан қўғирчоқ армия тузишга киришдилар.

Фаластин Озодлик Ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат бирлашган араб амирликларининг пойтахти Абу Дабида бўлиб ўтган Фаластин революцияси билан бирдамлик оммавий митингида сўзлаб, фаластинлик араб халқининг ажралмас миллий ҳуқуқлари, шу жумладан унинг мустақил миллий давлат тузиш ҳуқуқи тикланмасдан Яқин Шарқ районида адолатли ва мустаҳкам тинчлик, барқарорлик ва хавфсизлик ўрнатиб бўлмайди, деди.

Я. Арафат Қўшма Штатларнинг арабларга қарши сиёсатини қаҳр билан қоралади ва Ливан диёрида Исроил қилаётган жиноятлар ва террор учун асосий жавобгарликни АҚШ зиммасига юклади.

Вашингтонда АҚШ давлат секретари Ж. Шульц билан Исроил ташқи ишлар министри Шамирнинг навбатдаги учрашуви бўлиб ўтди. Бу ерда мазкур учрашувга АҚШ билан Исроил «позицияларини уйғунлаштириши», уларнинг Яқин Шарқдаги можаро бартараф этилишини барбод этишга қаратилган тил бириктирувини давом эттириш, деб баҳо берилмоқда. Шамир матбуот конференциясида гапириб, Шульц билан «умумий проблемалар» Америка — Исроил муносабатларига хос «дўстлик ва ишонч руҳида» муҳокама қилганлигини айтди. Шамир Ливандан Исроил қўшинлари қачон олиб чиқиб кетилишини айтишдан қатъиян бош тортганлиги эътиборга сазовордир. Давлат департаментининг вакили ҳам Ливандан Американинг денгиз пиёда аскарлари қачон чиқиб кетишини айтишни истамади. Ҳолбуки, Америка денгиз пиёдалари Ливанга «чекланган» муддат билан юборилди, деб илгари эълон қилинганди.

БИЗНИНГ ШАРҲ

ОЛИЙ МАҚСАД —ТИНЧЛИК

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг иккинчи махсус сессияси ва Жаҳон Тинчлик Кенгашининг қарорига мувофиқ 24 октябрдан 30 октябргача бутун ер юзида қуролсизланиш учун ҳаракат ҳафталиги ўтказилади.

Маълумки, бундан 37 йил муқаддам, 1945 йилнинг 24 октябрида БМТ Устави кучга кирган эди. Ўша кундан эътиборан бу муҳим сана ҳар йили Бирлашган Миллатлар Ташкилоти куни сифатида нишонланиб келинмоқда. Орадан шунча вақт ўтишига қарамай, БМТ Устави таъкидлаган «Келажак авлодни уруш фалокатидан халос этиш» вазифаси бугунги кунда ҳам актуал бўлиб турибди. Ана шу мақсадга — тинчликка ер юзидаги барча халқларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билан эришиш мумкин.

Қуролсизланиш учун ҳаракат ҳафталиги ҳам айнан шу мақсадни кўзлаб ўтказиляпти. Кўпгина мамлакатларда бошланиб кетган ҳафталикка тайёргарлик жаҳон халқлари урушнинг олдини олиш кўп жиҳатдан ўзларига боғлиқ эканини тобора яхшироқ тушунаётганини кўрсатмоқда.

Ер юзидаги барча соф ниятли кишилар ҳозир курраи заминда оммавий қирғин қуролларининг жуда катта запаслари тўпланганини яхши биладилар. Сўнгги маълумотларга қараганда, ҳозир ер юзида 50 мингта ядро заряди тўпланган. Ана шу зарядларнинг айримлари Хиросимани вайрон қилган бомба қувватидан минг баравар кучлидир. Демак, мавжуд зарядлардан фойдаланишнинг ўзиёқ инсоният маданиятини, ҳатто ер юзидаги ҳаётни йўқ қилиб юбориши мумкин. Шу боисдан қуролсизланиш давр талаби бўлиб қолди.

Тинчлик ва қуролсизланишга эришиш, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ҳаракати борган сари кенг қулоч ёймоқда. Тинчлик тарафдорларининг сафларига борган сари кўпроқ кишилар келиб қўшилмоқда. Жаҳон халқлари Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кунини нишонлаш билан қуролсизланиш учун ҳаракат ҳафталигини бошлар эканлар халқаро миллатлар ҳамжамияти тинчликни таъминлашнинг муҳим воситаси бўлиб хизмат қилади, деб умид билдирадилар.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПАРИЖ

Франция миллат мажлиси социал таъминот системасини маблағ билан таъминлашни қайта қуриш тўғрисидаги ҳукумат қонуни лойиҳасини биринчи ўқишда 157 овозга қарши 325 овоз билан маъқуллади. Коммунистлар гарчи қонуннинг кўпгина қоидаларини танқид қилган бўлсалар ҳам, уни умуман қўллаб-қувватладилар.

Қонун лойиҳасининг мақсади социал страхование бюджетидаги 30 миллиард франклик камоматни камайтиришдан иборат. Лойиҳа жумладан, тамаки маҳсулоти ва кучли спиртли ичимликлар нархини оширишни назарда тутади, айни вақтда меҳнаткашларнинг бундан илгари курашиб эришган социал тўловларини ҳам қисқартиради.

Компартиянинг парламентдаги группаси раиси Андре Лажуани айтганидек, коммунист-депутатлар миллат мажлисида сўл кўпчиликнинг бирлигини сақлаб қолиш учун мазкур қонун лойиҳасини қувватлаб чиқдилар.

Озчиликни ташкил этган ўнг партияларнинг вакиллари қонун лойиҳасига қарши овоз бердилар.

● ТОКИО. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари савдо-сотиғи тўғрисида Гонолулудаги Япония — Америка музокаралари натижасиз тугади. Киодо Цусин агентлигининг хабар қилишича, музокаралар бошланиши биланоқ томонлар ўртасидаги «жиддий ихтилофлар» сабабли шу ондаёқ тўхтатиб қўйилди.

Вашингтон Токиода таможня пошлинасини тамомила бекор қилишни ёки анча камайтиришини, шунингдек озиқ-овқат маҳсулотларининг 30 дан кўп турига ҳарид нарҳини хилма-хил қилишга эришишга интилди. Аммо Япония ҳукумати учрашув арафасида Америка қишлоқ хўжалик маҳсулотлари учун мамлакат бозорини очиб қўйиш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас, деб айтди.

● БРЮССЕЛЬ. «Умумий бозор» мамлакатларида ишсизлик рекорд даражага етди. Европа иқтисодий ҳамжамияти статистика бошқармасининг хабар қилишича, шу йил сентябрь ойи охирида бу мамлакатларда ишсизлар 11,2 миллион кишига етган. Бу эса ҳамжамиятдаги барча ёлланиб ишлайдиган ишчи кучларининг 10,1 процентини ташкил қилади. Иккинчи жаҳон урушидан кейин Ғарбий Европада ишсизлик даражаси биринчи марта 10 процентдан ошди.

Ишсизлар армиясининг сони шу йилнинг август ойидагина бирданига 3 процент кўпайди. Ишсизлик айниқса Бельгияда мамлакатдаги меҳнатга яроқли аҳолининг 14,8 процентини, Ирландия ва Англияда 13,10 процентини ташкил этиб, энг юқори даражага етганлиги рўйхатга олинди.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ЎЗИБЎЛАРЧИЛИК ОҚИБАТИ»

Газетамизнинг шу йил 3 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилган эди. Унда Наманган областининг сабзавотчиликка ихтисослаштирилган колхоз ва совхозларида помидор ва бошқа мева-сабзавотларни териб давлатга топширишда кунлик графикларнинг бажарилмаётгани, устига устак сифатига ҳам эътибор берилмаётгани танқид қилинган эди.

Ушбу мақола юзасидан текшириш ўтказган **НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ** тубандагиларни маълум қилади:

Газетада босилган мақола жуда тўғри ва ўз вақтида берилган деб тан олинди. Унда айтилган фактлар тўла тасдиқланди. Мақола Наманган район партия комитетининг кенгайтирилган бюросида хўжаликларнинг раҳбарлари, партия ташкилотининг секретарлари, бош мутахассислар иштирокида атрофлича муҳокама қилинди. Графикни бажармагани учун Тельман номли колхоз раиси ўртоқ М. Умаров қаттиқ огоҳлантирилди. Колхозда давлат план топшириқларини бажариш юзасидан конкрет чора-тадбирлар белгиланди.

Шунингдек, мақола Чортоқ, Норин ва Учқўрғон район партия комитетларининг бюросида ҳам атрофлича ўрганиб чиқилди ва шу масала юзасидан конкрет чора-тадбирлар белгиланди.

«ҚЎЛЛАРИ РУЛДА-Ю, КЎЗЛАРИ...»

Газетамизнинг шу йил 4 август сонида «Текинхўрга шафқат йўқ!» рубрикаси билан юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилган эди. Унда Қашқадарё областининг айрим автокорхоналаридаги баъзи нопок шофёрлар ўзларининг шахсий манфаати йўлида давлат машиналаридан фойдаланаётгани, етиштирилган қовун-тарвуз, мева ва сабзавот маҳсулотларини бошқа республикаларга ғайриқонуний йўл билан олиб ўтаётганлиги ҳоллари фош қилинган эди.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ МАРКАЗЛАШТИРИЛГАН ЮК ТАШИШ АВТОМОБИЛЬ ТРЕСТИда директорлар, эксплуатация бошлиқлари, бош инженерлар иштирокида бўлиб ўтган йиғилишда бу мақола атрофлича кўриб чиқилди. Қаршидаги 140-автокорхона директори С. Бозоровга коллектив билан ишлашда контролликни сусайтиргани учун ҳайфсан берилди.

Шунингдек ўз манфаати йўлида давлат машинасидан фойдаланган корхона шофёрларидан Ҳусанов, Аванесов, Расуловларнинг иши ва шахсий делоси тергов органларига оширилиши корхона директори С. Бозоров зиммасига юклатилган.

СССР 60

БУГУН — ҲАММАНИНГ ЎРНИ ДАЛАДА!

ШАВКАТЛИ ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ, ҚИШЛОҚ МЕХАНИЗАТОРЛАРИ! МАМЛАКАТ СИЗЛАРГА АЖОЙИБ ТЕХНИКАНИ ИШОНИБ ТОПШИРГАН. ШУ ТЕХНИКАНИ МУКАММАЛ ЭГАЛЛАБ ОЛИБ, ЭКИНЗОРЛАРИМИЗ ВА ДАЛАЛАРИМИЗНИНГ ҲАҚИҚИЙ БАҲОДИРЛАРИ БЎЛИБ ҚОЛДИНГИЗ. БУ ЙИЛГИ ШАРОИТ СИЗЛАРНИНГ АЛОҲИДА МАСЪУЛИЯТИНГИЗ ВА УЮШҚОҚЛИГИНГИЗНИ ТАЛАБ ҚИЛАДИ.

(Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатидан).

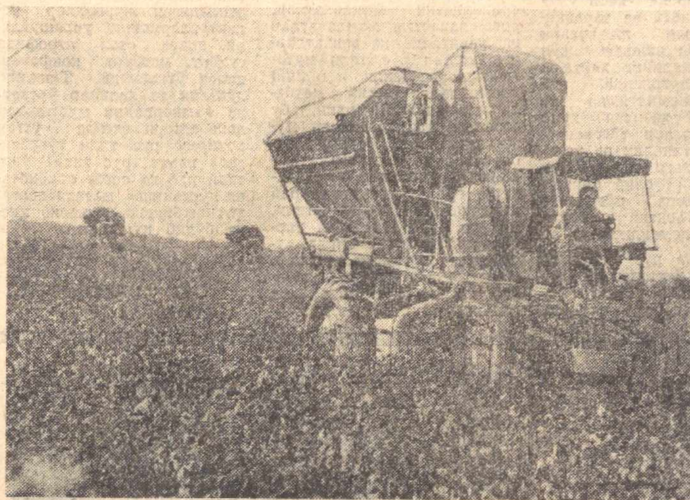

Бу йилги йиғим-терим мавсумида Ўзбекистон районидаги «Комсомол» совхози далаларида ХВС—2—4 маркали пахта териш машинасига ўрнатиладиган тозалаш агрегати муваффақиятли синовдан ўтказилмоқда. Бу агрегатни Фарғона политехника институтининг Қўқон филиали студентлари катта ўқитувчи К. Хасанов бошчилигида яратишган.

Бу агрегат ёрдамида терилганда пахтанинг ифлосланиши 1,5 баравар камаяди, тола кам йўқотилади ва чигит эзилмайди. Суратларда: 1. Тозалаш агрегати ўрнатилган терим агрегати далада. 2. Янги агрегатни синовдан ўтказишда қатнашаётган илғор механизатор Миробил Эргашев.

Б. Юсупов фотоси. (ЎзТАГ).

ЮРАК ЁНМОҒИ КЕРАК

Она-Ватанга олти юз минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш ишқи билан ёнаётган қашқа воҳасини кезиб чиқдик. Ҳамма ерда меҳнат сурони авжида. 70 минг тонналик хирмон кўтариш учун қизғин кураш олиб борилаётган Косон райони далаларида ялпи сафарбарликнинг шоҳиди бўлдик. «Шарқ юлдузи» колхозининг донгдор пахтакор Бўритош Сатторова бригадаси маррага яқинлашиб қолибди-ю. пайкаллардаги чамандек очилган пахта ҳамон кўзни олади.

—Куни кеча шивалаб ўтган ёмғир бугунги суръатга таъсир кўрсатса керак!

—. Асло! — дейди бригадир дадил. — Тўполон қилиб шамол аралаш ўтган ёмғир булутларни чок-чокидан сўкиб юборди. Мени айтди дерсиз, ҳавойи жаҳон энди анча вақтгача чарақлаб туради. Олтмиш центнердан бир мисқол ҳам кам бўлмайди. Бригада аъзоларимизнинг қатъий сўзи бу.

Шу райондаги Энгельс номли совхозда эр-хотин Ғайрат Қосимов билан Муҳаббат Ботирова, ака-сингил — Тўғонмурод ва Рўзигул Содиқоваларнинг оилавий экипажлари, Фотима Жабборова, Ойсулув Бойматова, Жамила Тўрақулова сингари механизаторлар, юзлаб теримчилар басмабасига ишлаб, ғалаба манзилини тобора яқинлаштирмоқдалар.

Ўзбекистонда ҳамма пахтакор! Айни кунларда бу шиор ҳаммани жасорат майдонига отлантирган. Район ташкилотлари ўт юрак ёшлардан 80 кишилик «Қизлар батальони» ташкил этганига анча бўлди. Район комсомол комитетининг иккинчи секретари Шоҳида Авазова батальон командиридир. Қизларнинг ҳар бири мавсум давомида камида 5 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилган. Бибиражаб Бекмуродова, Фотима Ҳамроқулова сингари чеварлар эл хирмонига ҳар куни 100—120 килограммдан пахта тўкмоқда. «Қизлар батальони» ҳозиргача уйган хирмон 200 тоннадан ошиб кетди.

Косон райкомининг биринчи секретари Дилшод Тўлагановнинг умрдоши Маърифат Тўлаганова 70 кишидан иборат уй бекалари группасига бош бўлиб, «Ленинград» совхози далаларида пахта термоқда. Хуллас, райондаги кексаю ёш далада — пахта фронтида.

Деҳқонобод аслида чорвадор район. Лекин район меҳнат аҳли умумхалқ курашидан четда қолишни ўзига эп кўрмади. Райком секретарлари Салим Алимов, Нурхон Эшназаровлар бошчилигида минглаб чорвадорлар, чимилдиқдаги келин куёвларгача қўриқ Толлимаржон районида пахта теришмоқда.

Қатрада қуёш акс этганидек, область заршуносларининг шу кунлардаги ғайрат-шижоатини Ульянов районидаги «III Интернационал» совхози коллективининг жўшқин фаолиятида ҳам кўриш мумкин. Район кунлик ўсиш суръати бўйича областда пешқадамлик қилаётган бўлса, совхоз районда байроқдорлик қилмоқда. Совхоз идораси берк, ҳамма пахта фронтида.

— Мана бу гвардиячиларни қаранг! — дейди шавқ-завқ билан совхоз директори, республикада хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими Қаҳҳор Турсунов, пахтазордаги болаларни кўрсатиб. — Худди асалари инига бол ташиганини каби машина икки бор териб ўтган майдонларда қолган ҳосилни авайлаб йиғиб олиб, хирмонга ташияптилар. Уларни ҳашарга чақирганимиз йўқ. Ўзлари далага чиқишяпти. Мактабда дарс тугаши биланоқ ота-оналари ёнига ошиқишади. Чиндан ҳам бизга муносиб ўринбосарлар камол топмоқда.

Узр, ҳурматли Қаҳҳор ака, жўшиб айтаётган сўзларингизни бўлиб қўйишга мажбурмиз. Чунки, мураббийлар ва шогирдлар, оталар ва болалар авлодлар эстафетаси ҳақида гап кетганида шу ерда, Сиз бош бўлган совхозда таркиб топган ажойиб бир анъана, кутлуғ анъанани тилга олмай иложимиз йўқ.

Гап авлодлардан авлодларга ўтиб келаётган меҳнатсеварлик, ҳалоллик ва ростгўйлик, фидойилик эстафетаси ҳақида бормоқда.

Директорнинг таржимаи ҳоли ўзидек оддий ва лўнда. Айни йигитлик чоғи, 17 ёшида кўнгиллилар сафида фашист газандаларига қарши жанг қилди. Урушни Берлинда тугатди. Аммо қадрдон шинелини ташлашга ошиқмади. Белоруссия диёрида ҳарбий хизматни давом эттирди. Ўша ерда урушнинг азоб-уқубатли саргузаштларини бошидан кечирган, ёшига нисбатан анча ўйчан ва жиддий, ақлли қиз Марияга кўнгил қўйди. Интернационал оилани «III Интернационал» колхози аъзолари қучоқ очиб кутиб олишди. Ёш коммунист Қаҳҳор Турсуновга масъул лавозимни тавсия қилишди. Лекин у қатъиян рад этди. «Амал бўлса қочмас, олдин лаёқатимни синаб кўринглар, бирон бир касб-ҳунарни ўрганай», деди. Меҳнат фаолиятини оддий колхозчиликдан бошлади. Ҳисоб-китобга уқувини сезган колхоз правлениеси орадан кўп ўтмай уни ўқишга юборди. Бухгалтер, бош бухгалтер вазифаларида ишлади. Шу орада қишлоқ хўжалик институтини сиртдан битирди. Колхозчиларнинг рўзғорига қут-барака кирди.

...1968 йил. Колхозчиларнинг умумий йиғилиши Қаҳҳор Турсуновни бир овоздан раисликка сайлади. Катта рўзғорни тебратиш айтишга осон. Ҳар бир кишининг қалбига йўл топиш, ўринли маслаҳат, йўл-йўриқ беришнинг ўзи бўладими?! Мувaққат чайла, ҳувиллаб ётган хароба уйлар ўрнида замонавий уй-жой бинолари қуриш лозим эди. Одамларда истак бўлгани билан маблағ ҳам керак-да. Бунга эса ҳалол меҳнат, хўжаликни ишнинг кўзини билиб юритиш, ҳар соҳада тежаб-терғаш орқали эришиш мумкин. Амалда шундай қилинди ҳам.

Меҳнат — меҳнатнинг тағи роҳат! Колхозчилар бу ҳикматнинг мағзини коллектив бўлиб чақишди. Бир вақтлари 16 центнерга етар-етмас ҳосил ундирилган ерларда 32—33 центнердан хирмон кўтариладиган бўлди. Даромад ҳам шунга яраша ортгандан ортаверди.

Бундан саккиз йил муқаддам хўжалик совхозга айлантирилди. Колхознинг собиқ раиси энди давлат хўжалигига бошлиқ этиб тайинланди. Экономика юксалишнинг ойдин йўлига чиқиб олди. Энди бухгалтерия ходимлари минг ва ўн минг сўмлаб эмас, миллион ва ўн миллион сўмларни кўзлаб чўт қоқадиган бўлишди.

Бурчга садоқат, қийинчиликлар олдида довдирамаслик одамларнинг қон-қонига сингиб кетган. Буни область партия комитетининг шу ойнинг бошларида бўлиб ўтган навбатдаги пленумида юз берган ушбу воқеадан ҳам кўриш мумкин. Пленум КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш масаласини муҳокама этди. Сўз «III Интернационал» совхози механизатори Тамара Турсуновага берилди. У ҳамкасбларининг юбилей йилидаги юксак мажбуриятлари ҳақида гапириб, бундай деди:

— Совхозимиз 2,5 минг гектар ерда пахта етиштиради. План бўйича 6720 тонна пахта топширишимиз керак. Биз зиммамизга 1280 тонна қўшимча мажбурият олиб, 8 минг тонна ҳосил кўтаришга бел боғлаганмиз. Шундан 5 минг тоннаси ипак пахта, қолгани оқ пахта. Кўзлаган маррага эришсак, (бунга эса ишончимиз комил!) 9 миллион сўм даромад оламиз. Бу ишда механизаторлар намуна бўлишяпти. 42 «зангори кема» билан 6 минг тонна пахта териб бермоқчимиз. Ҳозиргача терган пахтамиз 4600 тоннадан ошиб кетди. Биргина Шоназар ака Сафаров бригадаси бу хирмонга 1000 тонна пахта билан ҳисса қўшди. Шоназар ака 200 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтарди. Ака-ука Мирон ва Маҳмамурод Бердиевлар, Ёқубжон Даминов, Саидбой Ҳасанов ҳосилнинг асосий қисмини териб берди. Бригаданинг ўзи совхозга 1,5 миллион сўм даромад келтирди. Уларнинг мардона меҳнат намунаси бизларни ҳам жасорат кўрсатишга даъват этмоқда. Турмуш ўртоғим Жамбул, қайин сингилларим Байрамой ва Жамила, акам Ғуломжон, тоғаваччам Аброр, амакиваччам Муқаддас, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Сария Ниёзова, дугоналарим — Зумрад Набиева, Назира Розиқова, Ойжамол Байраева — ҳаммамиз бел-лашиб ишлаяпмиз.

Обком секретари ёш коммунистнинг бурро ва дадил нутқини эшитаркан, «Баракалла, она қизим», дея олди холос, кўзларида севинч ёшлари ҳалқаланиб.

Ўша куни Қаҳҳор аканинг кўнгли тоғдек кўтарилиб кетди. Кўзлари чақнаб, энтикди. «Не бахтки, шу лочинлар орасида жигарбандларим, суюкли фарзандларим ҳам бор. Баракалла, Тамара, акамнинг руҳини шод этяпсан, оламдан бевақт кўз юмаётганида Самин акам жовдираб, «Ғуломжоннинг йўриғи бошқа, эр бола, йўлини топиб кетади, аммо етимлик қизгинамни чўктириб қўймасмикан, ақалли уч-тўрт йил мухлат берса эди табиат, меҳримга йўргаклаб, вояга етказардим», дея армон қилганди. Юз ифодасиданоқ бир-бирини унсиз тушунадиган укаси унинг қалбида нелар кечаётганини дарҳол уқиб: «Ака, акажонгинам, болалардан хотиржам бўлинг. Авлод-аждодларимиз шаънига заррача доғ туширишмайди. Биз кўзлаган чўққиларни албатта забт этишади. Сиз уларнинг, бизларнинг қалбимизда, мардона ишларимизда яшайсиз», деганди. Худди айтгани келди. Ғуломжон комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадасига бош бўлиб, тенгқурлари орасида донг таратди. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати бўлди. Гектаридан 110—120 центнердан дон етиштириш унинг учун оддий иш нормаси бўлиб қолди. Тамарани эса, экипаж комиссари дейишади.

Сария — совхознинг фахри. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, уддабурон коммунист, пешқадам бригадир, механизатор. СССРнинг 60 йиллик юбилейи шарафига 60 центнерлик ҳосил кўтариш ташаббускори. 300 тонна ипак пахта топшириб, планни бажарди. Шунинг 250 тоннасини ўзи машинада териб олди. Яна 60 тонна пахта теришга аҳд қилган.

Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалерлари — Ойжамол, Зумрад, Назиралар ҳам бўш келишмаяпти. Улар йиғим-терим тақдирини ҳал қилишяпти.

Кенжа қизи Муқаддас ҳам шуларга тортди. Икки йилдан буён машинада пахта теради. Қаҳҳор ака, Мария Романовнанинг ҳархашалари ёдига тушиб, мийиғида кулиб қўйди. «Ўз қизимга яхшиликни раво кўрмасмишман-а, қани энди, вафодорим, фарзандларимни қандай ардоқлашимни билсанг эди. Уларнинг кипригига гард қўнмаслиги учун бир жон-ку бир жон, мингта бўлса ҳам бағишлашга тайёрман. Ўғлимиз Санжарга ачинмайманми?! Аммо-лекин район комсомоллари етакчиси бўла туриб, тенгқурлари қалбига чўғ солмаса, ўзининг қалби ёнмаса, бундан не фойда. Жасур Данко янглиғ юрагини машъал қилиб одамларни жасоратга бошлаб боришдан ҳам улуғ бахт борми, ахир?! Унга шу бахт насиб этган экан, нега энди оқ фотиҳа бериб, олқишламай?!

Муқаддас-чи, дерсан? Тўғри, мустақил ҳаёт бўсағасида бир оз қийинчиликка дуч келди. Икки йилдан буён ТошМИга бориб, ярим, балл етмай қайтиб келяпти. Оғирми? Оғир. Аммо, аламини меҳнатдан олиб, хуморидан чиқяпти. Ҳа, Мария Романовна, ҳаёт деганлари теп-текис сўқмоқлардангина иборат эмас. Унинг машаққатли довонлари бўлади. Ахир, ўзингнинг ҳаёт йўлинг бунинг ёрқин исботи эмасми?! Фашистлар она тупроғингга бостириб кириб, не-не азоб-уқубатларни бошингга солганида шундай ёруғ кунлар келишига ишонармидинг? Албатта ишонардинг. Шу ишонч, шу умид сени не-не балолардан омон сақлади. Муқаддаснинг орзулари ҳам рўёбга чиқади, албатта, рўёбга чиқади.

...Директор рафиқаси билан хаёлан баҳслашаркан, телевизор дикторининг дона-дона кўтаринки сўзлари уни ўзига жалб этди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг республикамиз барча аҳолисига Мурожаати ўқиб эшиттирилаётган эди. Мурожаатнинг ҳар бир сўзи бутун вужудига синган директор партком секретари Эргаш Турсунқуловга қўнғироқ қилди.

— Ҳозир ўзим ҳам телефон қилмоқчи эдим, Қаҳҳор Турсунович, эрта билан агитаторларни тўплаб, гаплашиб олсак, партком аъзолари, шахсан ўзингиз бўлсангиз.

— Партком топшириғи биз учун қонун, — деди директор. — Ҳар бир коммунист, комсомол, меҳнатга яроқли барча кишилар якдил сафарбар бўладиган пайт келди.

— Тўғри айтасиз, ҳал қилувчи курашга отланамиз!

А. НАБИХЎЖАЕВ, М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

БОЁВУТ МИРИШКОРИ

Турсунбой ака 7-бригада даласига келганда йўл бўйидаги йирик пайкалда гуриллаб ишлаётган агрегатларни кўриб, қувониб кетди. У машинаси эшигини очиб, енгил ҳаракат билан пастга тушди-да, сал наридаги тележкалар олдида турган ўрта бўйли, дўпписи ўзига ярашган йигитга мурожаат қилди:

— Қалай, теряпсизларми?

— Ҳа, теряпмиз, — жавоб қилди йигит. У билан самимий кўришди. Шу орада агрегатларнинг бири пайкал бошига чиқиб, янги эгатга туша бошлади.

— Анави Абдуллами? — сўради раис. — Бу ёққа чақир.

Йигит бориб унга гап тушунтиргандан сўнг, механик-ҳайдовчи машинасининг шовқинини пасайтирди-да ўриндиқдан пастга тушиб, раис олдига келди.

— Тракторнинг ғилдираклари ботмаяптими? — сўради раис.

— Йўқ, шпинделлар ҳам яхши оляпти. Энди, ёғмай турса бўлди эди.

— Майли, ишингга боравер, — деди раиснинг кўнгли ўрнига тушиб, — вақт бекор кетмасин, ғайрат қил.

Механизатор ўз ишига шошилди. Кейин билсак, мана шу йигит Турсунбой аканинг ўғли, анави тележка ёнида терим агрегатларининг ишларини диққат билан кузатиб турган йигит эса унинг ёрдамчиси Равшан Шокиров экан.

Боёвутлик машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Улуғ Ватан уруши ветерани Турсунбой Латиповнинг номини ким билмайди дейсиз? Турсунбой ака ўн бир фарзанднинг отаси. Абдулла эса оиладаги олтинчи фарзанд, ота изидан бораётган асл ўғлонлардан. У ўрта мактабни битирди-ю, қишлоқдаги кўпгина тенгқурлари каби техникага ихлос қўйди. Мана беш йилдирки, «зангори кема» рулини бошқаради. Ўтган йили Абдулла мавсумда 150 тонна пахта терган эди. Бу йил эса 200 тонналик марра учун курашмоқда. Ҳозирга қадар унинг терган пахтаси 160 тоннадан ошиб кетди.

Агар Абдулланинг меҳнат фаолияти беш йилга етган бўлса, унинг отаси Турсунбой Латиповнинг Мирзачўл ерларига қадам босганига деярли қирқ йилдан ошмоқда. Ўттиз олти йилдан бери эса Турсунбой ака ўзи асос солган, ҳамқишлоқлари билан ҳамкорликда чўл бағридан тортиб олган Боёвут районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси. Ўша пайтларда Турсунбой Латипов ҳам мана шу ўғли каби навқирон, айни куч-қувватга тўлган, қалбида Ватан, партия ишига садоқат туйғулари жўш урган паллалари эди. Ажойиб ўғлон ўзининг бутун умри, ақл-идроки, куч-қувватини колхоз ишига сарфлади. Шунинг учун ҳам у етакчилик қилаётган хўжалик райондагина эмас, балки Сирдарё областидаги йирик, кўп тармоқли, юқори ҳосилли колхозлардан бирига айланган.

Колхоз меҳнаткашлари бу йил фидокорона меҳнат қилишиб, 2370 гектар ерда ҳар қачонгидан мўл пахта ҳосили етиштирдилар. Йиғим-теримга ҳам пухта тайёргарлик билан киришилди. СССРнинг 60 йиллик юбилейи шарафига колхоз аъзолари пландаги 32,7 ўрнига 40 центнердан хирмон кўтариб, давлатга 8500 тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилдилар. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаати серқуёш диёримизнинг бутун меҳнат аҳли қатори «Коммунизм» колхози фидокорларини ҳам янги марраларга ундамоқда, янада масъулият билан ишлашга даъват этмоқда. Хўжалик деҳқонлари ва механизаторлари, бутун меҳнат аҳли Мурожаатни ўқиб, ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Давлатга 9000 тоннадан ортиқ пахта етказиб берилади. Шу кеча-кундузда ана шу юксак мажбуриятни бажариш йўлида фидокорона кураш бормоқда.

Олий маълумотли агроном Турсунмурод Турдибоев раҳбарлик қилаётган бригада коллективи пахта йиғим-теримида пешқадамлик қилмоқда. Ўтган йили бригада деҳқонлари 29 ўрнига 32 центнердан ҳосил етиштиришга муваффақ бўлган эдилар. Бу йил эса биринчи теримдаёқ 115 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил олинди. Иккинчи терим тугамасдан эса бу кўрсаткич 32 центнерданга етди ҳамда йиллик план ортиғи билан адо этилди. Энди эса бригадада 45 центнерлик марра учун кураш бормоқда. Шунингдек колхознинг Раҳматилла Убайдуллаев, Пиримқул Жўрамуродов, Қодирқул Отабоев, Бердибой Ҳайитбоев ўртоқлар бош бўлган бригадаларида ҳам 40—45 центнерлик «оқ олтин» хирмони учун астойдил курашиляпти.

Сирдарё областининг деярли барча хўжаликларида бўлгани каби, бу ерда ҳам йиғим-терим тақдирини асосан техника ҳал қилади. Колхоз далаларида 40 дан ортиқ терим агрегати унумли ишлаб турибди. Азим Эшонқулов, Нурали Нишонов, Турдали Деҳқонов, Турдибой Ҳайитбоев, Саттор Қорабеков сингари дала гвардиячилари ўзаро мусобақада пешқадамлик қилишмоқда. Уларнинг ҳар бири шу кунга қадар 130—160 тоннадан ошириб пахта териб қўйди. Колхозда кунига йиллик планнинг 2—2,5 проценти миқдорида пахта терилиб давлатга топширилаётган экан, бунда сўзсиз ғайратли механизаторларнинг роли каттадир. Хўжалик деҳқонлари ва механизаторлари, бутун меҳнат аҳлининг фидокорлиги туфайли «Коммунизм» колхози пахта йиғим-теримида Боёвут райони хўжаликлари орасида пешқадамлик қилмоқда.

... Фарҳод тарафдан далалар сари шабада эса бошлади. Аста-секин булутлар ҳам тарқалиб, осмон ёришаётир. Осмон билан бирга дала меҳнаткашлари, механизаторлар, теримчилар, қўйингки, ҳамма-ҳамманинг қалби, дили ёришмоқда, бир ғайратига ўн ғайрат қўшилмоқда эди. Ҳа, бевақт ёққан ёмғирлар деҳқонларимиз, механизаторларимизнинг режаларини чалкаштирди. Аммо уларнинг мақсадларини, қатъий қарорларини буза олгани йўқ. Зиммага олинган юксак мажбуриятларнинг ошириб адо этилиши — шак-шубҳасиздир.

А. УМАРОВ.

ҚАЛБ АМРИ БИЛАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг даъваткор Мурожаати республикамизда яшовчи ҳар бир пок виждонли кишини пахтазорга чорлади. Ана шуларнинг орасида қалб амри билан далага чиққан Улуғ Ватан уруши ветерани нарпайлик Раҳмат бобо Ҳамроев ҳам бор...

Эндигина 21 баҳорни қаршилаган Раҳмат 1939 йилда Совет Армияси сафига чақирилди. Хизматини тугатиб онаюртига қайтаман деб турган чоғида немис-фашист газандаларининг Ватанимиз тупроғига бостириб кирганини эшитди. Ватанга бўлган муҳаббати, ёвга бўлган нафрати уни жангга чорлади. Курск, Белгород, Днепропетровск учун бўлган жангларда маккор душманга қарши қаҳрамонона жанг қилиб, қанчадан-қанча фашистни ер тишлатди. Херсон мудофааси чоғида Раҳмат душман снаряди портлашидан қаттиқ яраланди. Чап қўлининг бармоқларини снаряд парчаси учириб кетди. У олти ой госпиталда даволангач, қишлоғига қайтди.

Ҳозир Раҳмат бобо кексалик гаштини суряпти. Партиямиз уруш ва меҳнат ветеранлари учун кўрсатаётган беқиёс ғамхўрлигидан у ҳам баҳраманд. Лекин у бир зум уйда ўтирмайди.

Айни кунларда Раҳмат бобо этак боғлаб далада пахта термоқда.

Суратда: Раҳмат бобо Ҳамроев.

редакция почтасидан

ДАСТЛАБКИ ҒАЛАБА

Тошкент область, Бўстонлиқ райони қишлоқ меҳнаткашлари давлатга сабзавот сотиш халқ хўжалик йиллик планларини шараф билан бажардилар. Эл дастурхонига 56620 тоннадан ортиқ сабзавот етказиб берилди.

Эришилган бундай юксак меҳнат ғалабасига Жданов номли, Карл Маркс номли, «Қизил ту» колхозлари, «Бўстонлиқ» ва «Новгород» совхозларининг миришкор деҳқонлари, айниқса, катта ҳисса қўшдилар.

Районда юқори ҳосилли бригадаларнинг сафи тобора кенгайиб бормоқда. Жданов номли колхоздан С. Ибраев, Ҳ. Раҳматов, Б. Нургизаров, Карл Маркс номли колхоздан Ш. Тайловбоев, «Қизил ту» колхозидан М. Тўхтағанов, Г. Бойтўраев, «Бўстонлиқ» совхозидан А. Ким, Ж. Абдукаримов бошлиқ бригадалар, айниқса, мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллигига Чақириқлари ҳамда республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан район қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўз ички имкониятлари ва резервларни чамалаб кўриб, давлатга пландан ташқари яна 5 минг тонна сабзавот топширишга аҳд қилдилар.

Н. ҚАЮМОВ.

ЧОРВАДОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ШУМАНАЙ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган район чорвадорлари гўшт, сут, тухум тайёрлаш халқ хўжалик планини муваффақиятли адо этдилар. Давлатга 543 тонна ўрнига 592 тонна гўшт, 1 миллион 350 дона ўрнига 1 миллион 519 минг дона тухум сотилди. Сут ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7 процентга кўпайди.

Район чорвадорлари СССРнинг 60 йиллик юбилейини гўшт тайёрлашни 15 процентга, сут, тухумни 20 процентга кўпайтириш билан кутиб олиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

БУВАЙДА

Район хўжаликларида чорва молларни бўрдоқига боқиш кучайтириляпти. Бу йил гўштга топшириладиган ҳар бош қорамолнинг тирик вазни 488 килограммга етказилди. «Партия XX съезди», «Октябрь», Киров номли колхозлар ва хўжаликлараро бўрдоқичилик базаси коллективлари бу борада, айниқса, яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Н. МАМАДАЛИЕВ.

ЧОРТОҚ

Навоий номли колхоз сут-товар фермасининг ходими М. Тиллабоева ўз боқимидаги сигирлардан 100 тоннадан зиёд сут соғиб олди. У йил охиригача ҳар бош сигир маҳсулдорлигини 4000 килограммга етказиш учун курашяпти.

С. МУСАБОЕВ.

БЕРУНИЙ

Район бўрдоқибоқарлари, сут соғувчилари, паррандабоқарлари хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлашга аҳд қилдилар. Гўшт, сут тайёрлаш планлари бажарилган эди. Паррандабоқарлар ҳам зафар қучдилар. Улар тайёрлов ташкилотларига пландаги 1 миллион 800 минг дона ўрнига 3 миллион 486 минг дона тухум етказиб бердилар.

Ю. БЕКМУРОДОВ.

САМАРҚАНД

Райондаги М. Горький номли колхоз сут соғувчилари Ҳабиба Исоқова, Матлуба Қаршиева, Гулнора Усмоновалар ҳар бош сигирдан 3500 килограммдан ошириб сут соғиб олиб, юқори кўрсаткичга эришдилар. Улар йил охиригача 5 минг килограммлик маррасини эгаллашга аҳд қилдилар.

Х. ҲАКИМОВ.

НУРОТА

Санитария-эпидемиология станцияси қошида ташкил этилган чорвачилик ёрдамчи хўжалигида 10 бош қорамол, 50 бош қўй, 2 бош йилқи парвариш қилиняпти. Озуқа экинлари майдони 5 гектарга етказилди.

М. РАҲМАТОВ.

* * *

Жамоатчи мухбирлардан **Т. Мақсудов** (Ғиждувон,) **Б. Элмуродов** (Чироқчи), **М. Раҳимов** (Пахтаобод), **Қ. Маликов** (Наманган), **А. Алпомишев** (Бахмал), **М. Эсонбоев** (Янгиқўрғон) ўртоқлар ҳам чорвадорлар ва асаларичилик ходимларининг қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида мақолалар йўллаганлар.

Чортоқлик **С. Даминов**, Тошкентдан **М. Йўлдошев**, самарқандлик **К. Бойназаров**, яккабоғлик **Ш. Маҳмудовлар** ҳам шу куннинг муҳим мавзуларида хабарлар юборганлар.

ЖАҲОН РУС ТИЛИНИ ЎРГАНМОҚДА

Илмий мулоқот

Рус тили бугунги кунда миллатлараро алоқа тили, ССР Иттифоқи халқлари бузилмас дўстлиги ва бирлиги тили бўлибгина қолмай, айни чоғда тинчлик учун, халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун курашнинг қудратли воситаси ҳам бўлиб қолди. Социалистик ва коммунистик бунёдкорлик бобида мамлакатимизда тўпланган катта тажриба, совет экономикаси, фани, техникаси ва маданияти ютуқлари, социалистик турмуш тарзи турли мамлакат одамларида рус тилини ўрганиш иштиёқи йил сайин ортиб бораётганлигининг асосий омилидир. Улуғ Ленин тилини ўрганиш кўлами жаҳон миқёсида тобора кенгайиб бораётганлиги бежиз эмас, албатта.

Фан ва техника тараққиётининг ҳозирги ва бундан кейинги босқичини рус тилисиз тасаввур этиш қийин. Негаки, кўпгина халқлар фан-техникага оид маълумотларни асосан рус тили орқали олмоқдалар. Негаки, илмий-техникавий ва ижтимоий-сиёсий адабиётларнинг ҳар учтасидан бири рус тилида чоп этилади.

Халқлар ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни кучайтириш, курраи заминимизда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашда рус тилининг роли беҳиҳоя каттадир. Рус тили жаҳон миқёсида эътироф этилган тиллардан бири эканлиги ва ер юзида тобора кенг тарқалиб бораётганлиги муносабати билан рус тили ва адабиёти ўқитувчилари уюшмаси тузиш зарурати юзага келди. Бундан ўн беш йил муқаддам бир қанча мамлакатлар ташаббуси билан Парижда рус тили ва адабиёти ўқитувчиларининг халқаро уюшмаси барпо этилди. Уюшма ўтган йиллар мобайнида ўнлаб конференция ва симпозиумлар ўтказди, бешта халқаро конгресс чақирди.

Рус тили ва адабиёти ўқитувчиларининг яқинда Прага шаҳрида ўтказилган V халқаро конгрессида 72 мамлакатдан 2,5 минг киши қатнашди. Конгресс қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг анжуманга йўллаган табрикномасини алоҳида ҳурмат билан қарши олдилар. Табрикномада жумладан шундай дейилади: «Рус тили ва адабиёти ўқитувчилари халқаро уюшмасининг фаолияти жаҳоннинг кўп мамлакатларидаги кишилар кенг доирасининг [illegible] ва истиқболлари тўғрисида, мустаҳкам тинчлик ва халқлар ўртасидаги ҳамкорлик учун тинмай олиб бораётган курашимиз тўғрисида тўла ва объектив тасаввур олиш ҳам демакдир».

Конгрессда рус тили ва адабиётини ўрганиш ҳамда ўқитишнинг ҳозирги аҳволи, бу борада олдинда [illegible]

[illegible]

О. АЗИЗОВ,
профессор.
Ю. АЗИЗХОНОВА,
доцент.

ЖИНОЯТ ВА ЖАЗО

Текинхўрга шафқат йўқ

Социалистик турмуш тарзимизга бутунлай ёт бўлган таъмагирлик, порахўрлик, чайқовчилик, меҳнаткашларнинг ҳақига хиёнат қилиш каби иллатларга қарши аёвсиз кураш олиб бориш коммунизм қуриш учун курашнинг, янги жамият кишисини тарбиялаш вазифасини ҳал этишнинг муҳим шартидир. Коммунистик идеалларни қарор топтириш учун Коммунистик партия ва Совет ҳукумати олиб бораётган улкан ишлар орасида ҳар томонлама баркамол инсонни тарбиялаш алоҳида ўрин тутади. Партия ва ҳукумат кўрсатмаларини бажара бориб, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳаётимизда учраб турадиган иллатларга, эскилик сарқитларига қарши кураш олиб бормоқдалар. Коммунистик қурилиш йўлига ғов бўлувчи ичкиликбозлик, таъмагирлик, порахўрлик, юлғичлик билан шуғулланувчи шахсларни қонун кучи билан жазоламоқдалар.

Айниқса, порахўрлик жамиятга ҳам моддий, ҳам маънавий зарар етказувчи хавфли жиноят бўлиб, унга қарши изчил ва қатъий кураш олиб бориш талаб қилинади.

Яқинда Ўзбекистон ССР Олий суди ана шундай ишлардан бирини кўриб чиқди. Деярли бир ой давом этган суд мажлисида порахўрликни, таъмагирликни келтириб чиқарган шароитлар батафсил ўрганилди. Бу хавфли жиноятнинг ташкилотчилари, актив ва пассив иштирокчилари аниқланди. Уларга қилмишига яраша жазо белгиланди.

Бироқ, таъмагирлик ва порахўрлик каби жиноятларнинг олдини олиш учун бундай хатти-ҳаракатларни қандай шароитлар туғдиришини кенг меҳнаткашларга тушунтириш, маъмурий органлар фаолиятидан меҳнат аҳлини хабардор қилиб бориш фойдадан ҳоли эмас. Шу сабабли ана шу иш тўғрисида батафсилроқ тўхталиб ўтишни лозим топдик.

Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг социалистик мулкни талон-торож қилишга қарши кураш бошқармаси ходимлари 1981 йил ноябрида Тошкент шаҳар Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 23-ошхонани текширишдан ўтказган вақтда бу ерда хўрандаларни алдаш, уларнинг ҳақига хиёнат қилиш ва шу йўл билан бойлик орттириш одат тусига кириб қолганини аниқладилар. Текшириш ўтказилган кунда таомларга масаллиғларни белгиланган миқдорда солмаслик натижасида ошхонада 3651 сўмлик ортиқча маҳсулот тўпланиб қолганлиги маълум бўлди. Бу ерда тайёрланган таомлар контроль харид қилиш йўли билан текшириб кўрилганда, ошхона ходимлари хўрандаларни сурбетлик билан алдаб келганликлари очилиб қолди. Масалан, бифштексга гўшт 16—18 процент кам солинган. Товуқ гўштидан кабоб тайёрлашда ҳам хўрандалар ҳақига хиёнат қилинган. Товуқ гўштидан тайёрланадиган бир сих кабобга 250 грамм ўрнига 160 граммдан гўшт сарфланган.

Хўрандаларни бундай алдаш йўли билан улардан ортиқча пул олинган. Чунончи масаллиғдан «тежаш» ҳисобига харидор Егоровдан 2 сўм 57 тийин, Мирсаидовдан 2 сўм 63 тийин ортиқча олинган. Шахсий бойлик орттириш домига тушган шахслар район ошхоналар трести директори Носир Низомов, директор ўринбосари Маҳаммад Баҳодирхўжаев, ошхоналарнинг мудирлари Абдусаттор Абдувоҳидов, Ҳабибулла Тўлаганов, Раҳматилла Йўлдошев, бош ошпаз Рихсивой Эшонов, ошпаз-бригадир Ҳожиакбар Исломов, Ҳусан Носировлар кўп йиллардан буён харидорлар ҳисобидан чўнтакларини қаппайтириб келганлар.

23-ошхона текшириб кўрилгандан сўнг шу ошхона мудири Абдусаттор Абдувоҳидов билан Баҳодирхўжаев ва Йўлдошевлар калаванинг учи тортилса, бошқа жиноятлар ҳам очилиб қолишидан қўрқиб, ички ишлар органлари ходимлари атрофида парвона бўла бошлайдилар. Ишни босди-босди қилиб юборишса, қуруқ қўймасликларини шаъма қилиб кўрадилар. Уларнинг мақсади трестга қарашли бошқа ошхоналар ҳам текширилмаслиги учун ички ишлар ходимларининг оғзини мойлаш эди. Шундай қилиб, бир жиноят юлғичларни бошқа жиноятга олиб келди. Абдувоҳидов, Баҳодирхўжаев ва Йўлдошевларнинг пора бериш йўли билан ўз жиноятларини яшириб, жазодан қутилиб қолишга қатъий аҳд қилганликлари равшан бўлгач, уларни жиноят устида қўлга туширишга қарор қилинди. Ички ишлар ходимлари жиноятчилар пора тариқасида олдин 10 минг сўм, сўнгра 50 минг сўм олиб келган вақтда уларни ашёи-далил билан қўлга олдилар.

Бу пуллар қаердан келди ва кимлардан олинган? Буларнинг ҳаммаси хўрандалар ҳақига хиёнат қилиб топилган пуллардир. Ўша 23-ошхонада лотокларнинг сотувчиларига ҳақиқатан қанча маҳсулот сотиш учун берилганлигини, улардан қанча пул олинганлигини алоҳида дафтарга қайд этиб борганлар. Суд-бухгалтерия экспертизаси ўтказилиб, забор варақаларидаги ёзувлар ана шу дафтардаги ёзувларга қиёслаб кўрилди. Маълум бўлишича, 1981 йил 17 ноябрдан 24 ноябргача, яъни бир ҳафта ичида лотокларнинг сотувчилари 11 минг 115 сўм 14 тийинлиқ савдо қилганлар. Шундан 2088 сўми кассага топширилган. Кундалик савдо плани бажарилмай қолганлиги сабабли кассага қўшимча равишда яна 931 сўм 18 тийин, жами 3019 сўм 18 тийин топширилган. Қолган 8 минг 95 сўм 96 тийин кассага топширилмаган. Бу пул ошхонада тўпланиб қолган ортиқча маҳсулотлардан тайёрланган таомларни сотишдан тушган бўлганлиги учун олғирларнинг «нақд фойдаси» ҳисобланган.

Уларнинг бир кунлик фаолиятини олиб кўрайлик. 1981 йил 9 ноябрь куни лотокларнинг сотувчилари 810 сўмлик савдо қилган бўлсалар, шундан 295 сўм 80 тийин кассага топширилиб, 514 сўм 86 тийин Ҳ. Носиров, Р. Нишонов, А. Абдувалиевлар ўртасида тақсимланган.

Ошхоналар трестида ана шундай «ёғлиқ» жой қўлдан чиқмаслиги учун директор ва унинг ўринбосари оғзини мойлаб туриш, яъни мунтазам равишда пора бериб туриш одат тусига кирган.

20-ошхона мудири Ҳабибулла Тўлаганов ошпаз-бригадирлар Исломов ва Йўлчиевлардан хўрандаларни алдаш йўли билан топилган пуллардан ойига 180—200 сўмдан беришни талаб қилган. Улар ҳам таъмагирнинг нафсини қондириш учун таом тайёрлашда масаллиғ «тежаш» йўлига ўтганлар. Исломов 1977 йил январидан 1981 йил декабригача Тўлагановга ҳар ойда 180 сўмдан, Йўлчиев эса 200 сўмдан пора бериб келган.

23-ошхонада ҳам худди шундай вазият ҳукм сурган. Бош ошпаз Рихсивой Нишонов харидорларни алдашдан тушадиган пулдан ҳар ойда ошхона мудири Абдувоҳидовга 6 минг сўм бригадир-ошпаз Носировга 500 сўм бериб, қолган қисмини ўзи ўзлаштириб келган. Шу тариқа Нишонов 1981 йил апрелидан октябригача Абдувоҳидовга 36 минг сўм топширган.

Ўз навбатида трест директори Носир Низомов ошхона мудирларидан ҳар ойда канда қилмай, пора олиб турган. Ўртадаги келишувга мувофиқ Абдувоҳидов ҳар ойда 4 минг сўмдан, Нишонов эса 1800 сўмдан пора бериб келган. Низомов ўз қўл остидагилардан кўп миқдорда пора олиб, бу пулларни сақлаш осон бўлиши учун кимлардандир олтин тангалар сотиб олган. Тинтув вақтида Низомовнинг уйидан чет элда зарб этилган умумий қиймати 20 минг 239 сўм 35 тийинлик олтин тангалар топилди.

Суд процессида судланувчилар юлғичлик ва порахўрлик билан шуғулланганликларини тан олдилар. Лекин уларнинг муғомбирлигини қарангки, трест директорига берилган пуллар пора эмас, балки ошхоналарда харидорларни алдаш, хўрандалар ҳақига хиёнат қилиш йўли билан топилган пулдан тегадиган улуш эди деб ўз «ҳомий»ларини пора олганлик учун жавобгарликдан қутқариб қолишга уриндилар. Ўз мансабларининг қадрини олинадиган пора миқдори билан ўлчаб келган бу текинхўрлар жиноятларини яшириш учун ички ишлар органлари ходимларига пора беришда иштирок этганликларини тан олдилар.

Рихсивой Нишонов қуйидагича кўрсатма беради:

— Мени 23-«Миллий таомлар» ошхонасига ишлаб чиқариш мудири лавозимига тайинлашгач, биринчи филиалга трест директори Низомов келди... У пул беришим зарурлигини айтиб, пулни олиб кетгани одам келади, деди. Икки-уч кундан сўнг ошхонага Баҳодирхўжаев келди. У Носир Низомов — трест директори юборганини айтиб, «1800 сўм берар экансан», деди. Баҳодирхўжаев бу пулни олгач, ҳар ойда ўзи директор бўлиб ишлаётган 14-ошхонага 1800 сўм келтириб туришни буюрди. Мен пул бермасам, Низомов ишдан ҳайдаб юборишидан қўрқиб, рози бўлдим».

Жиноятчилар харидорларни алдаш йўли билан топилган пулларни «ёғлиқ» лавозимларидан ажралиб қолмаслик учун пора берганликларини тасдиқлади. Ўзбекистон ССР Олий суди жиноий ишлар бўйича судлов коллегияси Октябрь район ошхоналар трестининг собиқ директори, жиноий группанинг ташкилотчиси Носир Низомовни Ўзбекистон ССР Жиноят кодекси 152-моддасининг II-қисми, 78-моддасининг I-қисмига асосан айбли деб топиб, уни 12 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш ва мол-мулкини мусодара қилиш ҳақида ҳукм чиқарди. Шунингдек, трестда таъмагирлик ва порахўрликни ташкил этиб, унда актив қатнашган, қўл остидаги кишиларни харидорларни алдашга, уларнинг ҳақига хиёнат қилиш йўлига бошлаган Маҳаммад Баҳодирхўжаев, Абдусаттор Абдувоҳидовнинг ҳар бирини 12 йилдан озодликдан маҳрум этиш ва мол-мулкини мусодара қилишга ҳукм қилинди. Қолган жиноятчилар ҳам турли муддатларга озодликдан маҳрум этилди.

Шундай қилиб, ошхоналар трестига ин қуриб олган бу юлғичлар ўзларининг жиноий ҳаракатларини қанчалик ниқоблаган бўлмасинлар, улар бари бир фош қилинди ва қилмишларига яраша жазоланди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 20 ва 23-ошхоналарда таомларни тайёрлаш вақтида масаллиғ солиш нормаларига риоя қилмай, хўрандаларни алдаш, шу ҳисобдан орттирилган маҳсулотларни яна таом қилиб сотиб, хўрандалар ҳисобига бойлик орттириш кўп йиллардан буён давом этиб келган. Буни текшириш натижаларигина эмас, судланувчиларнинг ҳам, гувоҳларнинг ҳам кўргазмалари тасдиқлади. Район ва шаҳар савдо инспекцияларининг беパрволиги, ўз бурчини бажармаганлиги оқибатидагина муттаҳамларнинг жиноий ишларини давом эттиришларига шарт-шароит вужудга келган.

Ўзбекистон ССР Олий Суди ана шу ҳақда хусусий ажрим чиқариб, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги эътиборига етказишни лозим деб топди.

Хўрандалар ва харидорларни алдаш, порахўрлик, чайқовчилик, давлат ва жамоат мулкини талон-тарож қилиш каби ғаразгўйлик билан содир қилинадиган жиноятлар фақат гражданларнинг манфаатларигагина зарар келтириб қолмай, балки бутун социалистик хўжалик системасига, давлат аппаратларининг нормал фаолиятига, обрўйига, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига ҳам жиддий путур етказади. Шунинг учун ҳам бу жиноятларни ўз вақтида очиш, айбдор шахсларни қонуний жавобгарликка тортиш ҳамда жиноятларнинг сабабларини ва уларни келтириб чиқарувчи шароитларни аниқлаш ва тугатиш маъмурий органлар олдида турган энг муҳим вазифалардан биридир.

Б. НАВРЎЗОВ,
Ўзбекистон ССР Олий Судининг Раиси.

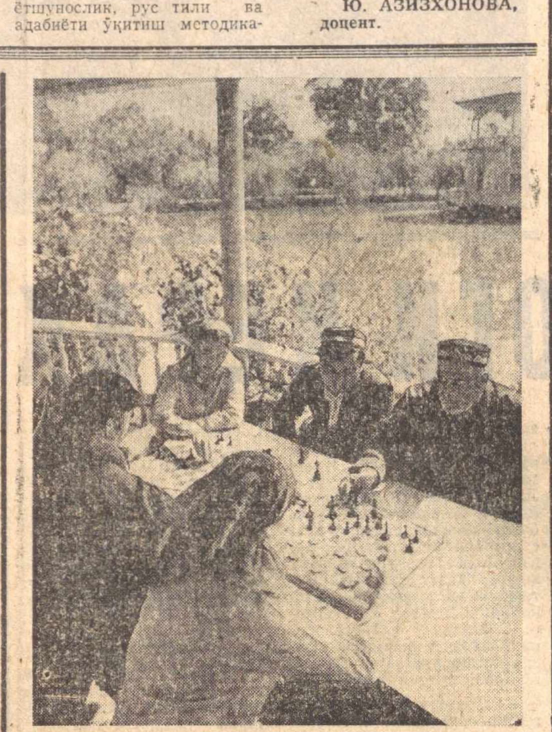

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. «Шаҳанд» санаторий-профилакторийси кўпчилик дам олувчиларнинг севимли масканига айланган. Коллектив республика даволаш-соғломлаштириш муассасалари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиқди. Суратда: дам олувчилар бўш вақтларини мароқли ўтказишяпти.

Х. Ҳайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

СПОРТ

ФУТБОЛ:

«ДИНАМО» — ЗОНА ҒОЛИБИ

Мамлакат биринчилиги учун иккинчи лига командаларининг мусобақаси тугай деб қолди. Самарқанд шаҳрининг «Динамо» футболчилари эса, муддатидан олдин зона ғолиби бўлишди. Бу еттинчи зонада мусобақалар тугашига икки тур қолганида маълум бўлди.

Динамочиларнинг ҳурмат шоҳсупасига йўли осон бўлмади. Ўзбекистон, Тожикистон ва Қирғизистон республикаларининг 18 командасидан ташкил топган зонада қизғин баҳс борди. Динамочилар 36 учрашувдан сўнг 56 очко тўплашган. Командага спорт мастери В. Десятников устозлик қилмоқда.

Иккинчи лиганинг саккиз зона ғолиби биринчи лигага йўл олиш учун ўзаро беллашади. Финал беллашувлар уч группада бўлиб ўтади. Черновици шаҳрининг «Буковина» ва Могилёв шаҳрининг «Днепр» спортчилари Ўзбекистон футболчиларининг навбатдаги босқичда учрашадиган командалари бўлишди. Уч команданинг ғолиби келаси йили биринчи лигада қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритади.

ХОККЕЙ:

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Тошкентнинг «Бинокор» хоккейчилари мамлакат биринчилигининг навбатдаги турида Тольятти шаҳрининг «Торпедо» хоккейчилари билан куч синашдилар. Дастлабки учрашувда 1:1 ҳисоби қайд қилинди. Такрорий учрашувда бинокорчилар 4:6 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

Бинокорчилар 14 ўйиндан сўнг 17 очко билан турнир жадвалининг юқори қисмидан жой олиб туришибди.

БОКС:

МАСТЕРЛАР САФИГА

«Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятининг марказий Совети биринчилиги учун Тошкентда ўтказилган мусобақалар тугади. Ўзбекистон вакиллари бу мусобақада муваффақиятли қатнашдилар. Улар битта олтин, 4 та кумуш ва 6 та бронза медали билан мукофотланишди. Низомга кўра, финалда иштирок этган боксчиларга «СССР спорт мастери» унвони берилади. Шундай қилиб, республикамиз боксчиларидан 5 таси шундай фахрли номга эга бўлди.

ЧИМ ХОККЕЙ:

ДЎСТОНА УЧРАШУВЛАР

Ўзбекистоннинг чим хоккей бўйича эркаклар терма командаси Афғонистон Демократик Республикасига қилган сафаридан қайтиб келди. Бу республикамиз спорт делегацияси қилган жавоб визитидир Ўзбекистон терма командаси учта команда — Андижоннинг «Звезда», Ленинск шаҳрининг «Старт» ва Самарқанднинг «Спартак» командалари ўйинчиларидан тузилганди.

Биринчи ўртоқлик мусобақасида хоккейчиларимиз Афғонистон армия хоккей командаси билан учрашиб, 2:0 ҳисобида ғалаба қозондилар. Афғонистон миллий терма командаси билан ўтказилган ўйинда ҳам ўзбекистонликлар 6:2 ҳисоби билан муваффақиятга эришдилар. Якунловчи учрашув 3:3 ҳисоби билан дуранг бўлди.

ҒОЛИБЛАР, БЕЛЛАШУВЛАР

● Тошкентда 1958-1960 йилларда туғилган ўсмирлар учун замонавий бешкураш бўйича Бутуниттифоқ мусобақаси якунланди. «Динамо» жамияти бешкурашчилари команда ҳисобида биринчи ўринни олишди. Республикамиз вакиллари орасида А. Степин яхши натижага эришди, у саккизинчи ўринни олди.

● Жиззахнинг «Звезда» футболчилари олий лигага йўлланма олиш учун асосий даъвогарлардан бири — Вильнюснинг «Жальгирис» командаси билан куч синашдилар. Майдон эгалари — вильнюслик футболчилар 4:1 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ҲИНД ДОСТОНИ САҲИФАЛАРИ

«Якшагана Кендра» ҳинд рақс-драма труппаси совет томошабинларини ўз халқининг қадимий санъати билан таништирди. Дўст мамлакатдан келган артистларнинг томошалари Тошкент ва Фрунзеда муваффақиятли ўтиб, 21 октябрда Москвада ниҳоясига етди.

Меҳмонларнинг гастрол афишаларини «Рамаянда» ва «Махабхарата» миллий достонларидан парчалар ташкил этди. Мутахассисларнинг фикрича, эрамиздан аввалги IV асрда вужудга келган халқ рақслари ва қўшиқлари асрлар оша саҳнага келгандек бўлди.

(ТАСС мухбири).
МОСКВА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.25 — Будильник. 10.55 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.55 — Здоровье. 12.40 — Тонгги почта. 13.10 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.25 — Қишлоқ янгиликлари. 14.25 — Музикали киоск. 14.55 — Турналар учмоқда. Бадиий фильм. 16.30 — Чашмалар. 17.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.00 — Концерт. 18.25 — Халқаро панорама. 19.10 — Мультфильмлар. 20.00 — Останкино концерт студиясида учрашув. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. СССР чемпионати. Спартак — Динамо. 23.35 — Янгиликлар.

МОСКВА-II 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Келаси кун жадвали. Бадиий фильм. 10.45 — Ҳайвонот оламида. 11.45 — Концерт. 12.05 — Ғолиблар. 13.35 — Олтин боғичли туфли. Бадиий фильм. 2-серия. 15.00 — Ёш келин-куёвлар телевизион клуби. 16.15 — Халқ оҳанглари. 16.30 — Ҳужжатли фильм. 16.45 — Қалбим маликаси. 17.55 — Юракнинг тонглари. Бадиий фильм. 3-серия. 19.00 — Бизнинг биография. 1974 йил. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Регби бўйича Европа чемпионати. СССР — ГФР терма командалари. 21.30 — Время. 22.05 — Гўзал Драгун саргузаштлари. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. Даврамизга марҳабо. Экранда — Бухоро области. 12.10 — Қувноқ стартлар. 13.10 — Телевизион театр. 14.40 — Ўзбекистон спорти. 15.10 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.15 — Ўйлаб топ. 18.45 — Цирк, цирк, цирк. 19.30 — Ахборот. 19.45 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — СССР халқ артисти Зайнаб Хонларова куйлайди. 21.30 — Время. 22.05 — СССР халқ артисти Зайнаб Хонларова концертининг давоми.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Севги қўшиқлари. 12.10 — СССРнинг 60 йиллигига. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Йўл бошида. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Меҳнат, спорт, саломатлик. 18.30 — Экран куйлари. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Биз ҳордиқ чиқарадиган вақт. 21.10 — Ўзбек куйларидан концерт. 22.30 — Суҳбатли концерт.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра мудири: этика, эстетика ва илмий атеизм;

кафедра доцентлари: КПСС тарихи (ўзбек тилида), илмий коммунизм, ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш, меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш (бошқариш асослари фани бўйича), савдо экономикаси, товаршунослик ва савдони ташкил этиш (озиқ-овқат моллари товаршунослиги фани бўйича), молия, пул муомаласи ва кредит;

кафедра катта ўқитувчилари: илмий коммунизм, эҳтимоллик назарияси ва ҳисоблаш назарияси, иқтисодий кибернетика, ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш, ахборотларни ишлашнинг автоматлаштирилган системалари, саноатда хўжалик фаолиятининг анализи ва бухгалтерия ҳисоби, саноат экономикаси, меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш (меҳнат экономикаси фани бўйича), рус тили (умумий иқтисодий ихтисослар);

кафедра ассистентлари: КПСС тарихи (ўзбек тилида), фалсафа, савдо экономикаси, товаршунослик ва савдони ташкил этиш (озиқ-овқат моллари товаршунослиги), саноат моллари товаршунослиги фанлари бўйича), моддий-техника таъминотини планлаштириш ва экономика, молия, пул муомаласи ва кредит, этика, эстетика ва илмий атеизм;

кафедра ўқитувчиси: рус тили (учёт, иқтисод ихтисослари);

кафедра доцентлари ёки катта ўқитувчилари: КПСС тарихи (рус тилида), этика, эстетика ва илмий атеизм, олий математика, моддий-техника таъминотида планлаштириш ва экономика (саноат материаллари ва ускуналари товаршунослиги фани бўйича);

кафедра катта ўқитувчилари ёки ассистентлари: қишлоқ хўжалигида хўжалик фаолиятининг анализи ва бухгалтерия ҳисоби; халқ хўжалиги тармоқлари ва корхоналарида молия, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши (деҳқончилик, ўсимликшунослик ва чорвачилик асослари фани бўйича); чет тиллари (инглиз тили), жисмоний тарбия (енгил атлетика, стол тенниси, футбол, сузиш бўйича).

АНДИЖОН ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра доценти: тармоқлар экономикаси (муҳим саноат тармоқлари технологияси фани бўйича);

кафедра катта ўқитувчилари: иқтисодий география, сиёсий иқтисод, тармоқлар экономикаси (саноат экономикаси фани бўйича);

кафедра ассистентлари: тармоқлар экономикаси (савдо экономикаси ва меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш фанлари бўйича).

ҚАРШИ ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра катта ўқитувчилари: статистика, иқтисодий география;

кафедра доценти ёки катта ўқитувчиси: КПСС тарихи (рус ва ўзбек тилларида).

ХИВА ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра катта ўқитувчилари: КПСС тарихи, олий математика, иқтисодий география;

кафедра ўқитувчиси: рус тили (учет-молия ихтисосликларида, ярим ставка).

ЖИЗЗАХ ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

кафедра катта ўқитувчилари: КПСС тарихи, олий математика, иқтисодий география (ярим ставка, умумиқтисодий ихтисосликларда рус тили (ярим ставка).

Конкурс муддати — 4 ноябргача.

Мурожаат учун адрес: 70063, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183«а»-уй.

ЎРТА ОСИЁ РАНГЛИ МЕТАЛЛУРГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ВА ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИ
техникавий-иқтисодий анализ ва прогнозлаш лабораторияси мудири
вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 1 ноябргача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700000, Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 59-уй, 209-хона.

●

СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

доцент: 1-ички касалликлар;
ассистентлар: 1-болалар касалликлари пропедевтикаси;

Конкурс муддати — 2 ноябргача.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎСИМЛИК МОДДАЛАРИ ХИМИЯСИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ЛИПИДЛАР ХИМИЯСИ ВА ТЕХНОЛОГИЯСИ ЛАБОРАТОРИЯСИ БЎЙИЧА:

мудир (фан доктори), **катта илмий ходимлар** (2 ўрин);

катта илмий ходимлар, группа раҳбарлари: лигнин химияси, нуклеин кислоталар, терпеноидлар химияси, кумаринлар химияси.

Конкурс муддати — 5 ноябргача.

Адрес: 700170, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 77-уй, Телефон 62-72-13.

●

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва «Комедия цирки» артистларининг гастроллари** ((24/X да 13.00, 16.00 ва 19.30 да).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02287. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 243.